

Balotaszállás Község Polgármesterétől

6412 Balotaszállás, Ady Endre u.26.
Telefon / fax: 77 / 442 – 098 ; 542-000
E-mail: polgarmester@balotaszallas.hu

7. sz. melléklet

ELŐTERJESZTÉS

Balotaszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
2023. június 26. napján tartandó ülésére

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028 elfogadása

Tisztelt Képviselő-testület!

A képviselő-testület Balotaszállás Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját 2013. és 2018 években elfogadta.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkty.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról. A törvény 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyet a 31. § (4) bekezdése értelmében kétfévente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni.

Az öt éves időszak 2023. évben letelt, ezért szükséges új programot készíteni. A program véleményezését a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Dél-Alföldi Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóság elvégezte, azt rendben találta.

A fentiek alapján javaslom, hogy a Képviselő-testület a határozat-tervezetben foglaltak szerint döntsön.

Határozati javaslat

...../2023. (VL26.) KT.

Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028 elfogadása

Balotaszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Balotaszállás Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programját a melléklet szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: Huszta István polgármester

Határidő: 2023. június 30.

Határozatról értesül:

- 1./ Huszta István polgármester
- 2./ Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Dél-Alföldi Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóság Kecskemét, Szolnoki út 20.
- 3./ Csáki Zsuzsanna szociális ügyintéző
- 3./ Irattár

Balotaszállás, 2023. június 26.

Huszta István
polgármester

Helyi Esélyegyenlőségi Program

BALOTASZÁLLÁS KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása	9
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	42
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	46
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	52
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	56
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	56
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	57
10. A HEP IT részletei	57
1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	57
2. Jövőképünk	58
3. Megvalósítás.....	63
4. Elfogadás módja és dátuma.....	67

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, (Ebkty.) és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelettel, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40 § (1) bekezdés 28. pontja alapján kibocsátott 2021. július 1-től hatályos a Belügyminisztérium által elkészített „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentummal összhangban Balotaszállás Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában (HEP) rögzíti az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében szükséges feladatait. Az önkormányzat az Ebkty. 31. § (2). bekezdése alapján e programmal összehangolja az esélyegyenlőséget érintő más dokumentumait,¹ és a HEP elkészítésébe bevonja partnereit, különösen a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóit.

A település bemutatása

Balotaszállás község Kiskunhalastól délre 11 km-re található. Vasúton a Kiskunhalas - Kelebia vonalon, közúton az 53-as főútról leágazó bekötőúton érhető el. A táj felszíne hullámos síkság, talaja jórészt futóhomok. A felszín alatt termálvizet, kőolajat, földgázt találtak. Utóbbiak kitermelése jelenleg is folyik, a termálvíz még hasznosításra vár.

Több ezer éve lakott ez a vidék. A messze Iránból származó szarmaták itt találtak maguknak végleges hazát. A környezet átalakította, képére formálta őket, akárcsak az utánuk jövő ázsiai lovas avarokat, és magyar honfoglalókat. A mai területen Botond vezér telepedett le népével, innen vezette hadjáratait Bizánc ellen, amit az itt talált bizánci fémpénzek, fazekas edények és aranydísz tárgyak bizonyítanak. A honfoglalás kori falut tatárjárás pusztította el, a vidék teljesen lakatlanná vált. A kiirtott, elmenekült magyarság helyére IV. Béla király félnomád, pogány kunokat telepített, ez a terület Baltha kun kapitány birtoka lett. A kunok nehezen alkalmazkodtak a keresztény, földművelő magyarság életviszonyaihoz, állandósultak a határviták.

Később a terület Hunyadi birtok, majd 1464-ben Mátyás király Pongrácz Jánosnak adományozta. 1476-tól annak fiáé, majd a birtok visszaszállt a királyra. Az 1493-ban, a kun szállások határainak és tulajdonjogainak tisztázására kiadott királyi oklevélben található először Baltha-szállása neve. 1519-ben Török Endre kapta meg, 1550-től török kézre került. 1566-ban II. Szulejmán csapatai felperzselték a falut, a lakosság elpusztult, elmenekült.

A török uralom alatt a magyarság létalapja a rideg pásztorkodás. Az alföldi városok hatalmasra nőtt jószágállományukat a néptelenné vált pusztákon legeltették. 1699-ben az akkori tulajdonosa Balota pusztát az azokon addig is legeltető Halas városnak adta el. Balota, Füzes, Göbolyjárás, Alsószállás puszták a XIX. század közepén népesültek be, váltak jellegzetes tanyás településsé. A terület lakóinak nagy része betelepülő, főleg Csongrád megye különböző területeiről érkeztek. A

¹ Különösen ide tartozik a Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció.

nyilvános iskolahálózat 1894-1939 között épült ki Felsőbalotán, Felsőgöbolyjárason Alsóbalotán, Alsógöbolyjárason.

1952. január 1-én alakult önálló község a halasi Alsószállás, Balota, Göbolyjárás és Füzes puszták egy részéből Göbolyjárás néven. A lakosok száma 3600 fő volt, 899 portán. A község helyét, kialakulását a vasútvonal és az állomás helye meghatározta.

1945 előtt a lakosság főleg szőlő- és gyümölcsstermelésből élt. Jelentős volt a szarvasmarha-, juh-, majd beindult a baromfi- és sertésenyésztés, az erdőgazdálkodás is fejlődésnek indult. Az 1948-1967 közötti időszakban tsz-ek alakultak, egyesültek és váltak szét, a község lakosságának 85 %-át tömörítve.

A római katolikus templomot a történelmi egyházak közösen használják. Az ezredforduló tiszteletére felújított harangláb a templomkertben került felállításra. Az I. világháborúban elesett hősök emlékét őrző márványtábla a község központi parkjában álló emlékműnél került végső elhelyezésre. A község a honfoglalást követő korból származó számos templomhelyeit emlékoszloppal jelölte meg a Millennium tiszteletére. Négy emlékoszlop került felállításra Balotaszállás, Ruzsa, Pusztamérges Öttömös települések közös találkozásánál – a Négyeshatárnál. A kopjafákra faragott címerek emléket állítanak a múltnak és üzennek a jövőnek: a négyeshatár nem pusztul tovább, immár nem a falvakat elválasztó, hanem összekötő közös pont. Jelképezi a történeti folyamatosságot és a lakosság élni akarását.

A község címerén a balotaszállási honfoglalás kori sírlelet – egy aranyozott ezüst női lószerszám szíjvég – díszítő eleme került fő motívumként bemutatásra, anyagának patinázott színében. Az arany-, valamint az Alföld aransárga homokját mutatja a címerpajzs színe. A településnek Halashoz való évszázados kötődését jelképezi a halasi címer koronájának szerepeltetése. A község határában található védett szürkenyár rezervátum levélkoszorúként, a pajzsot alulról szegélyezve jelenik meg. A községgé alakulás időpontjában Göbolyjárasként ismert település neve mutatja, hogy hosszú ideje a szarvasmarha a legfontosabb haszonállat, erre utal a levélkoszorúba befont pásztorkürt.

A létrejött két nagy tsz közül az Aranyhomok a '70-es években már pecsenyebárányokat exportált Olaszországba, de őszi árpa, burgonyatermesztése is jelentőssé vált. 1990-ben a Kossuth Tsz Vagyongazdálkodó Szövetkezetté alakult, az Aranyhomok jogutód nélkül megszűnt. A Kiskunhalasi ÁG balotaszállási részlege 1989-ig működött a településen, főleg a borászat területén.

A község lakosságának megélhetése zömmel mai is a mezőgazdasághoz kötődik.

A hagyományos növény és állattenyésztés mellett szőlő-gyümölcsstermesztés, kertészei kultúrák termesztése folyik. A működő gazdasági társaságok brojlercsirke előállításával, víziszárnyas törzsbarmfi neveléssel, keltetéssel, utóneveléssel, műanyag- és papírfeldolgozó tevékenységgel, mezőgazdasági, élelmiszeripari, kereskedelmi és szolgáltató tevékenységgel foglalkoznak, biztosítva ezzel a helyi lakosság foglalkoztatását.

Jelenleg a település közigazgatási területén 14 részvénytársaság működik. Ezek közül jelentősebb a MOL Nyrt.; KEFAG Zrt. és a COOP-HALAS Zrt. Ezen kívül még 39 korlátolt felelősségű társaság és 7 betéti társaság működik. Ezek közül jelentősebb a ROLLÓ Kft., Rolló Halas Kft., Lado-Rec Kft., Delcuadra Kft., Veltelini Kft., Canard-Top Kft. Saját bevételeink számottevő részét az iparüzési adó képezi.

A belterületi utak szilárd burkolattal ellátottak. A belterületi lakások száma 434db, a külterületi lakás- és üdülés céljára használt ingatlanok száma 295 db. Az alapközművek közül még hiányzik a zárt szennyvízcsatorna. A kábeltévé hálózat kiépült. Az 1997-ben megépített földgáz-hálózatba minden belterületi ingatlant bekötöttek.

A településen a szilárd kommunális hulladékkezelés megoldott. A község csatlakozott a Felső-Bácskai Hulladékgazdálkodási Kft.-hez (jelenleg FBHNP Kft.) – többségi önkormányzati tulajdonnal rendelkező hulladékkezelő társuláshoz – amely 2003-tól zárt hulladékgyűjtő edényzetben végzi a szervezett szemétszállítást.

Közterületei a tájba, környezetbe illően fásított, parkosított. A község általános rendezési tervvel rendelkezik. Új építési övezetben kettő új utcában kialakított közművesített építési telkekkel rendelkezik. Kidolgozott terület és gazdaságfejlesztési koncepció tervei között szerepel a település szilárd és folyékony hulladékának térségi kezelése, valamint a területen található nagyreményekre jogosító geotermális energia hasznosítása.

A község óvodájában a 2021/2022-es nevelési évben 49 gyermeket gondoztak, általános iskolájában a 2021/2022-es tanévben 98 diák tanult.

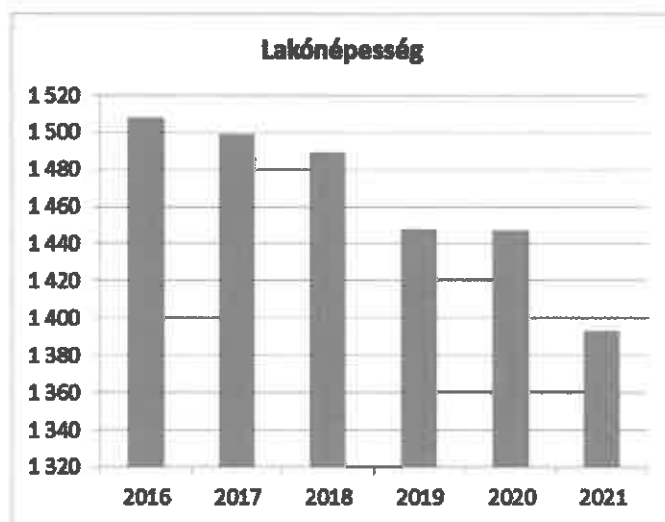
A művelődési ház a 60-as évektől működik, könyvtárában tízezer kötet áll az olvasók rendelkezésére, mely megújult környezetben várja olvasóit. 2011 augusztusa óta pályázat keretében megvalósult Integrált szolgáltató és Közösségi Tér működik az intézményben.

A településen Polgárőr Egyesület, Balotai Civilekért Alapítvány, „Vidám ősz” Nyugdíjas Klub és Ifjúsági Klub és Futball Club működik.

A település demográfiai adatainak bemutatása:

Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	1 508	bázis év
2017	1 499	99,40%
2018	1 489	99,33%
2019	1 448	97,25%
2020	1 447	99,93%
2021	1 393	96,27%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

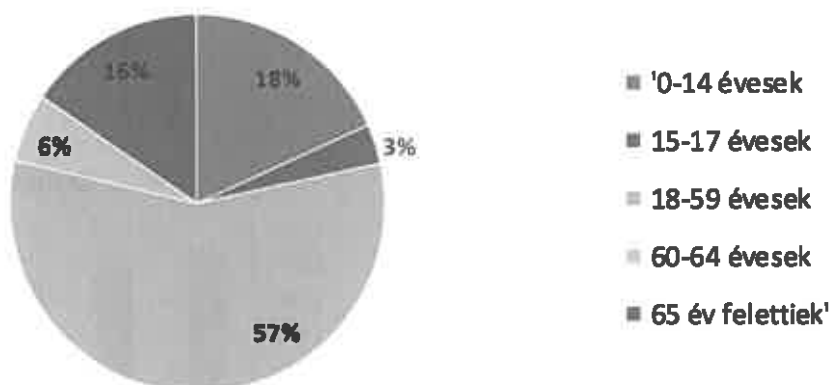
A diagramból látható, hogy a település lakónépessége folyamatosan csökkent 2019-ig, majd 2020-ban stagnált és 2021-ben jelentősen csökkent. Ez nagymértékben összefügg a COVID járvánnyal, mely nem csak országosan, de településünkön is megtizedelte leginkább a lakosság idősebb korosztályát.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

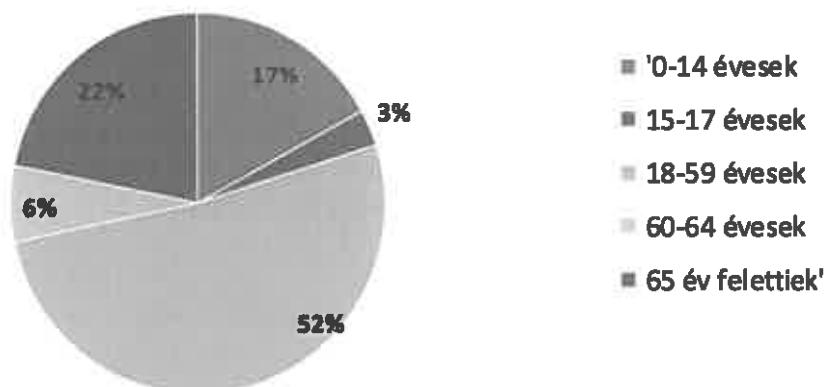
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	736	802	1538	47,85%	52,15%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			54	3,51%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	134	136	270	8,71%	8,84%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	25	25	50	1,63%	1,63%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	420	414	834	27,31%	26,92%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	43	52	95	2,80%	3,38%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	114	175	289	7,41%	11,38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

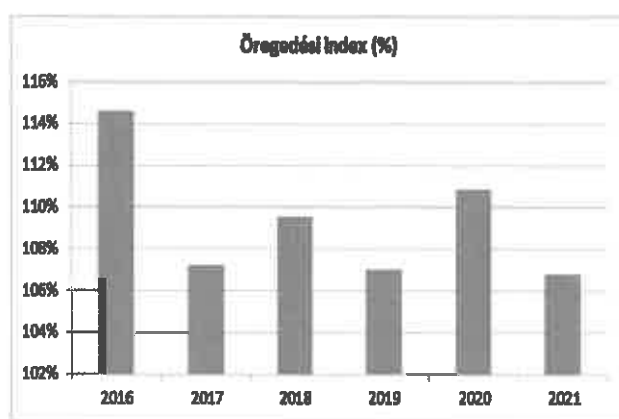
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A két diagramból jól látható, hogy a településen a nők és férfiak aránya elég kiegyenlített. A 65 éven felüli lakosság körében tapasztalható, hogy a nők aránya, átlagéletkora magasabb, ez a tendencia országosan is megfigyelhető. A népességi adatokból látszik, hogy ebben a korosztályban válik érzékelhetővé a társvesztés és ezzel egy időben az elmagányosodás, izoláció, melyre a településnek nagy figyelmet kell fordítani.

3. számú táblázat - Öregedési Index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési Index % (TS 030)
2016	306	267	114,61%
2017	296	276	107,25%
2018	298	272	109,56%
2019	289	270	107,04%
2020	296	267	110,86%
2021	283	265	106,79%

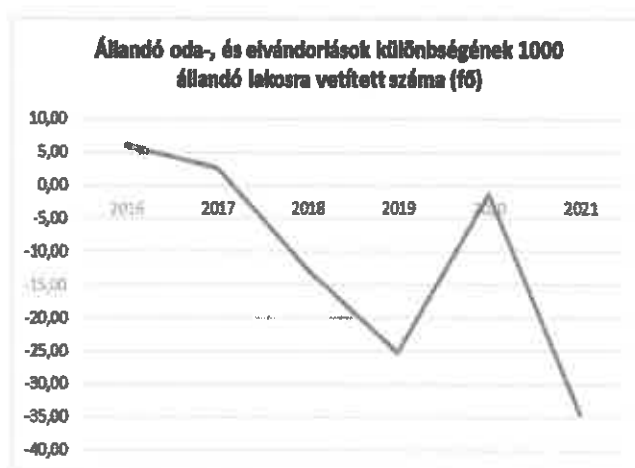
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A diagram megmutatja, hogy a település mennyire van előregedve. Az adatokból látható, hogy legmagasabb 2016 évben volt, de magas volt még 2018 és 2020 években, legalacsonyabb pedig 2021 évben volt, mely szintén a COVID járványra vezethető vissza.

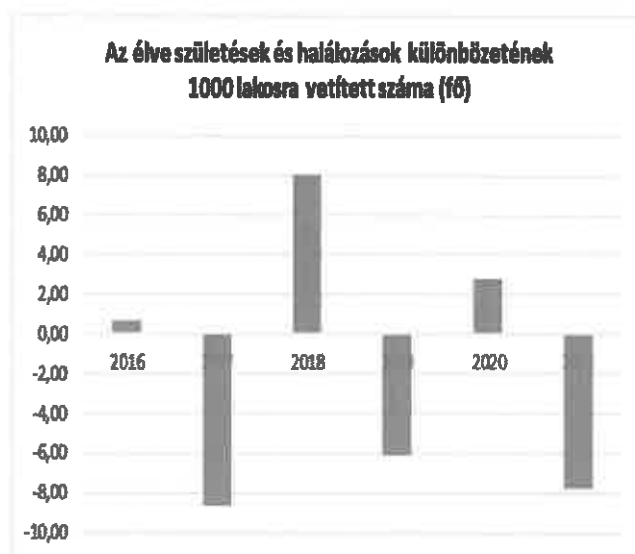
4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	6,00
2017	2,66
2018	-12,72
2019	-25,20
2020	-1,38
2021	-34,51

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	0,67
2017	-8,65
2018	8,03
2019	-6,13
2020	2,76
2021	-7,75

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás és a belföldi vándorlás elég változatos képet mutat. Ebből a pár évből nem lehet egyértelmű tendenciát megállapítani. Településünk szempontjából reméljük, hogy az elkövetkezendő öt év pozitív változást hoz mindkét területen.

Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

Balotaszállás település Önkormányzata a HEP elfogadásával érvényesíteni kívánja különösen a HEP részét alkotó helyzetelemzés (HEP HE) és az intézkedési terv (HEP IT)² által:

- diszkriminációmentességet,³
- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,⁴
- a közösségi közlekedéshez, és közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,⁵
- a szegregációmentességet, különösen a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.⁶

A Helyi Esélyegyenlőségi Programok, HEP-ek célja különösen az önkormányzati képesség terén a helyi jogalkotási folyamat eredményesebbé tétele, s ehhez kapcsolódóan a partnerség erősítése, továbbá az önkormányzat által ellátott igazgatási szolgáltatások megszervezésének finomhangolása, a társadalmi kohézió erősítése, a fejlesztési forrásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, valamint a tervezési eszköztár bővítése. A kialakult gyakorlattal ellentétben – mely gyakran öt célcsoportot említ – a cél elsősorban hat célcsoport, a mélyszegénységben élők, romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők esélyeinek javítását célozza minden településen. Összességében elmondható, hogy a védelemnek és az esélyek biztosításának a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek helyzetének javítását nagyobb intenzitással kell szolgálnia, mint másokét. A HEP-ek nem mellékesen létrehoztnak egy a minisztérium számára hasznosítható értékelési rendszert az egyes HEP-ek összehasonlíthatósága által, különösen akkor, ha az önkormányzatok a HEP-ek tartalmi kereteit nem változtatják meg. A HEP alkalmat és lehetőséget teremt helyi együttműködések generálására, és elősegíthetik az önkormányzatok közötti megállapodások megkötését is. A HEP-ek kimondott célja az MNTFS és más felzárkóztató programok érvényre juttatása statisztikai adatok és a mentorok személyes támogatása által is.⁷

A HEP helyzetelemző részének céljai:

„Annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok (tartósan rászoruló - romák, gyerekek, idősek, nők, fogyatékkal élők) helyzetének változása és problémáik kezelése érdekében tett intézkedések országos szinten is nyomon követhetők legyenek, a programokat a települési önkormányzatok egységes elvek mentén kell, hogy elkészítsék.”⁸

Elsődleges cél figyelembe venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.⁹ E mellett fontos a célcsoportokba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférés alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken

² 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (1) bek.

³ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. ab) pont.

⁴ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 5 § (1) bek. e) pont.

⁵ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. bb) pont.

⁶ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. b), ba), ca) pont.

⁷ MAKKOS Nándor: Nők esélyegyenlőségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXIV. évfolyam 6. pp 36-40 (2022).

⁸ MAGYAR NEMZETI TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁSI STRATÉGIA (MNTFS) II. TARTÓSAN RÁSZORULÓK – SZEGÉNY CSALÁDBAN ÉLŐ GYERMEKEK –ROMÁK (2011–2020) Frissített változat. p. 119.

⁹ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (4) bek.

jelentkező problémákat. További cél meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak.

A HEP IT céljai:

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza. Cél a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.¹⁰ További cél meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozható meg annak az együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége:

A HEP-ek nem csupán a nemzeti felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.¹¹ A felzárkózás-politika helyi szintű lábaként 2013-tól kialakult a HEP-ek elkészítésének új rendszere. Célja, hogy a településeken élő, esélyteremtés szempontjából támogatásra szoruló társadalmi csoportok – különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, fogyatékkal élő személyek, nők és az idősek – helyzete és életminősége javuljon.¹²

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország nemzetközi és szupranacionális jogból származó kötelezettségeire, és a nemzeti hagyományokra való tekintettel, az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdítása nemzeti feladat. Az Alaptörvény különösen a II. cikk, és a XV. cikk (4) pontjára való tekintettel „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A HEP elkészítésének kötelezettségét az Ebktv. 31. § (1) bekezdése tartalmazza. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendelete,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete tartalmazza.¹³ A HEP alkalmazása során figyelemmel kell lenni más, az esélyegyenlőséget érintő jogszabályra is, különösen:

¹⁰ Alaptörvény XV. cikk. (4) bek., 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (3-4) bek.

¹¹ Alaptörvény XXV. cikk.

¹² MNTFS 2030. p. 166.

¹³ V8. Jat.24. § (1) bek.

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (Njt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- Balotaszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 9/2021.(IX.15.) KT. számú rendelete az egyes szociális ellátási formák szabályozásáról
- Balotaszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2018.(XI.29.) számú rendelete a helyi közművelődési feladatok ellátásáról
- Balotaszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2016.(I.28.) számú rendelete a gyermekvédelem helyi rendszeréről

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az esélyteremtés terén a nemzetközi, a szupranacionális, és a nemzeti célkitűzések egybeeshetnek. Nemzetközi¹⁴ célkitűzések:

1. **Nincs szegénység**
2. **Nincs éhség**
3. **Jó egészség és jó közérzet**
4. **Minőségi oktatás**
5. **Nemek közötti egyenlőség**
6. **Tiszta víz és higiénia**
7. **Megfizethető és tiszta energia**
8. **Tisztességes munka és gazdasági növekedés**
9. **Ipar, innováció és infrastruktúra**
10. **Csökkentett egyenlőtlenség**
11. **Fenntartható városok és közösségek**
12. **Felelősségteljes fogyasztás és termelés**
13. **Klíma akció**
14. **Élet a víz alatt**
15. **Élet a szárazföldön**
16. **Béke, igazságosság és erős intézmények**
17. **Partnerség a célokért**

Szupranacionális¹⁵ célkitűzések:

¹⁴ Forrás: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének (2017) határozata, amelyet a Közgyűlés 2017 július 6-án fogadott el, a Statisztikai Bizottságnak a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrenddel kapcsolatos munkája (A/RES/71/313).

¹⁵ Forrás : Területi Agenda 2030.

A Területi Agenda figyelembe veszi a közelmúltbeli szakpolitikai kereteket és menetrendeket.¹⁶ Európa egységességének megőrzéséhez elengedhetetlen, hogy **hidat képezzünk** az eltérő jövedelmű, oktatási háttérű, kultúrájú, vallású, valamint különböző hagyományokkal rendelkező emberek között. Elő kell segítenünk a civil társadalom tagjai közötti együttműködést, és fokoznunk kell a szolidaritásukat a **szegregáció csökkentése**, valamint a **társadalmi befogadás** előmozdítása érdekében, a **sokszínűséget** pedig az **általános jóllét** szolgálatába kell állítanunk.

Nemzeti célkitűzések:

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.), majd 2014-ben a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.) 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), illetve. a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021–2024. évekre szóló kormányzati intézkedési terve (Kormány 1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozata) amely a következő évekre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait:

- I. Születés és gyermekkor
- II. Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer – óvodától egyetemig
- III. Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód
- IV. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság
- V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés – lakhatási és energiaszegénység – környezettudatosság, környezetvédelem
- VI. Testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás
- VII. Roma identitás, közösségépítés, szemléletformálás, jogérvényesítés
- VIII. A Stratégia megvalósításának intézményrendszere, hazai és Kárpát-medencei partnerség
- IX. A stratégia nyomon követése, monitoring

Társadalmi felzárkóztatást az MNTFS-en kívül, különösen az alábbi nemzeti stratégiák, programok tartalmazzak:

1. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
2. Új Roma Stratégia (2019-2030)
3. Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
4. Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)
5. Országos Fogymódosítási Program (2015-2025)
6. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹⁷

¹⁶ Forrás : Területi Agenda 2030 : Idetartozik többek között az Egyesült Nemzetek Szervezetének a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje és a fenntartható fejlődési célok (2015), a Párizsi Megállapodás (2015), az Egyesült Nemzetek Szervezetének Új városfejlesztési menetrendje (2016), az Európai Bizottság „Fenntartható Európa 2030-ra” című vitaanyaga (2019), a 2021–2027- es időszakra szóló, jövőbeli uniós kohéziós politikára irányuló javaslat (2018), az Európai Unió városfejlesztési agendája (2016), az Új Lipcsei Charta (2020), a Jobb életminőség a vidéki területeken című Cork 2.0 nyilatkozat (2016), az OECD város- és vidékpolitikára vonatkozó elvei (2019), az európai zöld megállapodás és az ahhoz kapcsolódó Fenntartható Európa beruházási terv és méltányos átállási mechanizmus (2020), az uniós helyreállítási program (2020), valamint az Európai Unió Tanácsa releváns következtetései.

¹⁷ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

1. „Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

2. Új Roma Stratégia (2019–2030) (A stratégia csak a határozatban megjelölt településeket érinti)

A Kormány 1426/2019. (VII. 26.) Korm. határozata az Új Roma Stratégiával (2019–2030) összefüggő feladatok meghatározásáról című dokumentumban a) megállapítja, hogy az általa megtárgyalt Új Roma Stratégia (2019–2030) című dokumentum (a továbbiakban: Stratégia) intézkedési tervek és intézkedések kidolgozásának alapjául szolgálhat; b) felhívja a miniszterelnöki biztos kinevezéséről szóló 3/2019. (IV. 18.) ME utasítással kinevezett miniszterelnöki biztost (a továbbiakban: miniszterelnöki biztos) és a belügyminisztert, hogy a Stratégia tervezetét egészítsék ki a 2021–2027-es európai uniós tervezési ciklus forrásfelhasználásának feltételeiről szóló elemekkel. Felelős: miniszterelnöki biztos belügyminiszter Határidő: a feltételek ismertté válását követő 90. nap 2. A Kormány a) egyetért azzal, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a „Felzárkózó települések” programjában kijelölt 30 település mellett Csörög, Monor és Nagybárcány településeken fejlesztési programot indítson, valamint felhívja a belügyminisztert, hogy a miniszterelnöki biztos együttműködésével és az érintett miniszterek bevonásával gondoskodjon e három településnek a „Felzárkózó települések” programjába történő bevonásáról a következő fejlesztési feladatok megvalósításával: aa) Csörög településen közösségi tér kialakítása, komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások kiszélesítése, valamint a gyermekjóléti alapellátások fejlesztése, ab) Monor Tabán városrészében felújítás alá eső házak, illetve a közfürdő állapotának felmérése, az ingatlanok tulajdonjogi helyzetének rendezése, lakások vásárlása, a településrész képeinek, lakhatási viszonyainak javítására infrastrukturális beruházások kivitelezése, ac) Nagybárcány településen komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások fejlesztése, a közösségfejlesztést célzó infrastrukturális fejlesztés és programok indítása; Felelős: belügyminiszter miniszterelnöki biztos érintett miniszterek Határidő: azonnal b) felhívja a belügyminisztert, hogy tegyen javaslatot a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló 1404/2019. (VII. 5.) Korm. határozat 1. pontjában meghatározott települési körből a bevonásra javasolt következő 30 településre.

3. Időügyi Nemzeti Stratégia (2023–2034)

A 81/2009. (X. 2.) OGY határozat az Időügyi Nemzeti Stratégiáról című dokumentum az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva határozza meg az időügyi stratégia célkitűzéseire szükséges kormányzati beavatkozási feladatokat. Az életkor meghosszabbodásával a népesség egyre nagyobb arányát alkotó idős generáció mind erőteljesebb társadalmi hasznosságának előmozdítása fontos feladat, megkerülhetetlenül fontos cél. Az idősekről való gondolkodás felöleli a jogbiztonság, kommunikáció, nyilvánosság, képzés, élethosszig tartó tanulás, egészségügy, rehabilitáció, mentális egészség, szociális ellátások, nyugdíjügy, foglalkoztatás, kultúra-közművelődés, sport-rekreáció, strukturált szabadidő-eltöltés, esélyegyenlőség, társadalmi kirekesztődés megelőzése, életútmodell, önkéntesség, generációk közötti együttműködés területeit és kapcsolódási pontjait. A stratégia prioritásai:

1. Esélyegyenlőség, pozitív reakciók az idősödés és a hosszabbéletűség Társadalompolitikai kihívásaira, fellépés az ageizmus ellen

A Stratégiában megfogalmazottak rámutatnak arra, hogy fokozni kell az érintettek bevonását és az e céllal történő együttműködések fejlesztését a különböző szektorok (kormányzati, nonprofit, for-profit, informális közösségek), a különböző szakpolitikák és különböző szolgáltató partnerek között. A társadalmi szemlélet változtatása azért is szükséges, hogy csökkenjen az időséssel szembeni negatív sztereotípiák térnyerése.

2. Társadalmi részvétel és bevonódás, közösségi megbecsültség

A Stratégia lényege egy társadalmi szemléletváltás elfogadtatása és érvényre juttatása, mely szerint az idősödésről való gondolkodásban lényeges a meglévő képességek megőrzése, szunnyadó készségek előhívása.

3. Élethosszig tartó fejlődés, törekvés az életöröm, az autonómia megőrzésére és az önmegvalósításra

Az idős emberek számára képzésekkel is biztosítani kell az önellátás és az életminőségük megőrzésével kapcsolatos ismereteket. Meg kell teremteni a feltételeit az élethosszig tartó tanulásnak, az önszorgatás lehetőségeinek és az önkéntesség szélesebb körű kiépítésének, a generációk közötti együttműködés lehetőségeinek bővítését is.

4. Biztonság és megfelelő életminőség, a betegségek kockázatának alacsonyan tartása, az emberi méltóság megőrzése és a funkcionális önállóság elősegítése

Az idős emberről a maga emberi teljességében kell gondolkodni. A figyelmet az emberi élet kiteljesedésére kell fordítani és nem szabad kizárólag a szociális és egészségügyi vonatkozásokra leszűkíteni. A Stratégia alapvető irányelve és az időspolitikai fejlesztés egyik célja, hogy az idős emberek jól-léte szempontjából a személyre szabott szolgáltatások széles köre álljon rendelkezésre, figyelembe véve azt, hogy az idős emberek személyeknek egyéni eltérő társadalmi és kulturális szükségleteik vannak. Az idős embereknek úgy kell hozzáférniük a különféle szolgáltatásokhoz, hogy azok leginkább igazodjanak a saját szükségleteikhez (a „se többet, se kevesebbet, mint amire éppen szükség van” elv érvényesítése). Az idős emberek számára minőségi szempontok alapján is ismereteket kell nyújtani a szolgáltatások biztonságáról, megbízhatóságáról, hozzáférhetőségéről és felhasználóbarát voltukról.

5. Aktivitását és függetlenségét, társadalmi presztízsét megőrző idősödő és idős ember

Az Időügyi Nemzeti Stratégiában megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind megelőző (pro-aktív), mind a jelenlegi helyzetre választ adó (reaktív) megközelítéseket tartalmaznak. A Stratégiában foglaltak megvalósítása a társadalom valamennyi csoportját érinti – a fiataloktól a nagyon idősökig. A Stratégiában megfogalmazott időspolitika megvalósítása lehetővé teszi az idősök önbecsülésének növelését, méltóságának megőrzését, valamint a társadalom többi korcsoportja részéről az idősökkel szembeni tisztelet növelését.

4. Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el az Országos Fogytékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt, hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek.

Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy egyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztatás szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra,

hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben. Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelnyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőjét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

5. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹⁸

1. Az Akcióterv a családi élet és munkavállalás összehangolásának további támogatását tűzi ki célul, amelyet a következő konkrét intézkedésekkel javasolt elérni:

- a) A női-férfi munkamegosztás elősegítése
- b) A nők „láthatatlan”, „fizetetlen” munkájának fokozott elismerése
- c) A munka és családi élet összehangolása a nők és férfiak között a gyermekgondozási szabadság tekintetében
- d) A gondozási feladatokban való állami és munkaadói segítségnyújtás munkahelyi, vállalati bölcsődék és óvodák számának növelésével figyelembe véve a meglévő óvodák kapacitását;
- e) Szemléletmód formálás az oktatásban
- f) Szemléletmód formálás a vállalati magatartásban az 1201/2015. (IV. 9.) Korm. határozatban foglalt a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó Cselekvési Terv aktualizálása a vállalatok felelős magatartásának erősítése érdekében;
- g) Család-és gyermekbarát környezet kialakítása

2. A nők részvételének segítése azokon a területeken, ahol az jelenleg alacsony.

3. A nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági, egészségi és szociális védelmének megteremtése.

2.1 Kapcsolódás stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Gazdasági program 2020-2024. évekre:** - gazdasági program esélyegyenlőséggel kapcsolatos rendelkezései: *önkormányzatunk* gazdasági szervezetet nem alapított, közeli jövőben sem szerepel tervei között. Önkormányzat három intézményt tart fenn, melyben a foglalkoztatottak megtartása a cél. Feladat továbbá: a településfejlesztési koncepció, településszerkezeti és szabályozási terv, valamint a helyi építési szabályzat felülvizsgálata, építési telkek, iparos telkek kialakítása, infrastruktúrával való ellátásuk, utcanev-táblák elkészítése, kihelyezése, utcák, járdák építése, javítása, karbantartása, közutak fenntartása, karbantartása, az intézmények felújítása, karbantartása, játszóterek, közterületek, parkok felújítása, munkahelyteremtés.
- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el. Balotaszálláson a 14/2020. (XII.28.) helyi építési szabályokról szóló rendelet.
- **Sportkoncepció** - *Balotaszállás Község Képviselő-testülete a sportkoncepció megalkotása során – összhangban az Európai Sport Chartával, a Nemzeti Sportstratégiával összhangban készült, alap-dokumentumként figyelembe vette Magyarország Alaptörvényét,*

¹⁸ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényt, valamint a sportról szóló 2004. évi I. törvényt. Ezek alapján meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodik annak megvalósításáról, fenntartja, működteti, és szükség szerint fejleszti a tulajdonát képező sportlétesítményeket, biztosítja az önkormányzati iskolában folyó sporttevékenység iskolai működési feltételeit, célkitűzéseivel összhangban támogatja a helyi sportegyesület létrehozást, majd működését.

Különösen: Költségvetési koncepció, vagy Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mőtv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Balotaszállás község a Kiskunhalasi Kistérséghez tartozik. Tagja a Halasi Többcélú Kistérségi Társulásnak, melynek keretében ellátja a szociális alapszolgáltatások közül a házi segítségnyújtást, a család – és gyermekjóléti szolgáltatást, valamint tagja a Halas és Környéke Ügyeleti Társulásnak, melynek keretében ellátja a felnőtt háziorvosi ügyeletet, a gyermek háziorvosi ügyeletet.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok,¹⁹ kutatások áttekintése, adathíányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a Központi Statisztikai Hivatal, a VÁTI Nonprofit Kft. (teljes nevén VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft.), TEIR – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, TÁKISZ, a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta.

Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2022.évi népszámlálás meglévő adataiból indultunk ki.

A TeIR adatbázisa mellett szükséges volt felhasználni más forrásokat is. Az adatok gyűjtésében, adatszolgáltatásokban – az önkormányzat saját adatbázisán kívül – segítséget nyújtottak az alábbi partnerek:

- Fazekas Mihály Általános Iskola Balotaszállási Tagintézménye
- Balotaszállási Napköziotthonos Óvoda
- Család – és Gyermekjóléti Szolgálat
- Balotaszállási Községi Könyvtár és Közösségi Színtér
- Balotaszállási Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Az adatgyűjtés során problémaként merült fel a fogyatékosok, mélyszegénységben élők, felnőttképzésben résztvevők számának pontos meghatározása.

¹⁹ Különösen a közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv, és a szakképzési intézkedési terv.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

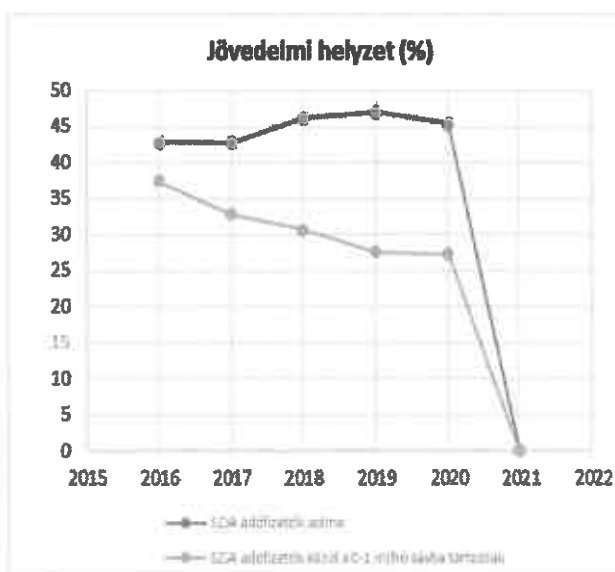
Az emberi méltóság minden egyén, és társadalmi csoport tekintetében egyenlő, korlátozhatatlan, visszavonhatatlan, megkérdőjelezhetetlen. Nem megengedhető „A roma kisebbséggel szemben megfogalmazott olyan véleményesítő kijelentés, amely figyelmen kívül hagyja a mindenkit egyenlően megillető emberi méltóság értékét.”²⁰ A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége abban az esetben fedi egymást, ha a roma személy egyúttal a mélyszegény célcsoportba tartozik. A romák és mélyszegények egy célcsoportban való említése a HEP-ben a munkahelyteremtéssel foglalkoztatással, oktatással és képzéssel, egészségügyi és szociális szolgáltatásokkal, szegregátummal, helyi közélettel kapcsolatban indokolt lehet.

Fontos, hogy a jogalkotó több irányból kívánja a nemzetiségi lakosság esélyeit növelni. Egyrészt, az Njt. 81 § (1) bek. által meghatározott nemzetiségi jogok, „különösen a kollektív nyelvhasználat, hagyományápolás és kultúra, a helyi sajtó, az esélyegyenlőség, társadalmi felzárkózás és a szociális ellátás kérdéskörében a nemzetiségi lakosságot e minőségében érintő helyi önkormányzati határozatot a képviselő-testület csak az e lakosságot képviselő települési nemzetiségi önkormányzat, ennek hiányában az országos nemzetiségi önkormányzat egyetértésével hozhatja meg.” Az Njt. 81 § (1a) bek. alapján, a nemzetiségi önkormányzat részére az (1) bekezdésben biztosított egyetértési joggal kapcsolatban, a nyilatkozat megtételére - jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - harminc nap áll rendelkezésre. A határidő - bármely érdekeltnek a másik félhez intézett nyilatkozata alapján - egy alkalommal további tizenöt nappal meghosszabbodik. A határidő jogvesztő. Másrészt, az Njt. 115. § d) pontja alapján a helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata „d) a képviselt közösség érdekképviselésével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különös tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira.”²¹

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	42,78	37,44
2017	42,66	32,80
2018	46,08	30,73
2019	46,88	27,60
2020	45,24	27,29
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

²⁰ Bővebben lásd : 828/2011. (VI. 22.) számú médiatanácsai határozat kivonata.

²¹ 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól (Njt.)

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

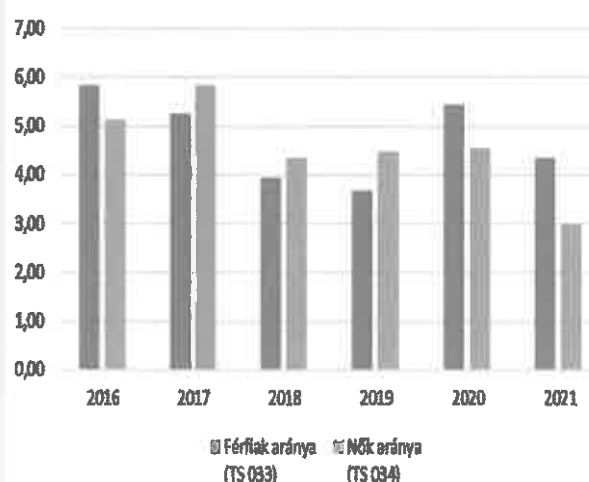
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott állás keresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	5,85	5,14	5,50%
2017	5,25	5,83	5,54%
2018	3,94	4,37	4,16%
2019	3,69	4,48	4,09%
2020	5,44	4,56	5,00%
2021	4,37	3,00	3,69%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

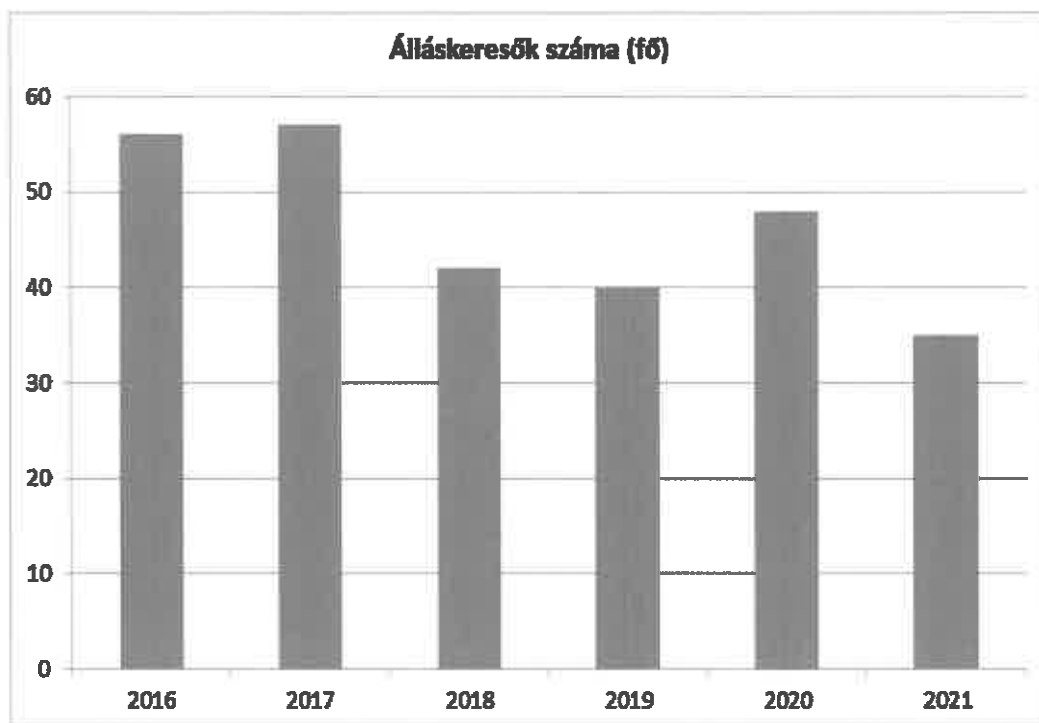
Munkanélküliség nemek szerint

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	56	57	42	40	48	35
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	0,00	1,00	2,00	2,00	3,00
	%	1,79%	0,00%	2,38%	5,00%	4,17%	8,57%
21-25 év (TS 038)	Fő	9,00	6,00	6,00	2,00	4,00	3,00
	%	16,07%	10,53%	14,29%	5,00%	8,33%	8,57%
26-30 év (TS 039)	Fő	6,00	10,00	5,00	7,00	6,00	1,00
	%	10,71%	17,54%	11,90%	17,50%	12,50%	2,86%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	5,00	0,00	2,00	7,00	2,00
	%	7,14%	8,77%	0,00%	5,00%	14,58%	5,71%
36-40 év (TS 041)	Fő	6,00	4,00	6,00	1,00	3,00	6,00
	%	10,71%	7,02%	14,29%	2,50%	6,25%	17,14%
41-45 év (TS 042)	Fő	5,00	7,00	5,00	6,00	4,00	4,00
	%	8,93%	12,28%	11,90%	15,00%	8,33%	11,43%
46-50 év (TS 043)	Fő	7,00	4,00	3,00	3,00	4,00	2,00
	%	12,50%	7,02%	7,14%	7,50%	8,33%	5,71%
51-55 év (TS 044)	Fő	8,00	9,00	6,00	9,00	6,00	4,00
	%	14,29%	15,79%	14,29%	22,50%	12,50%	11,43%
56-60 év (TS 045)	Fő	7,00	9,00	6,00	3,00	8,00	5,00
	%	12,50%	15,79%	14,29%	7,50%	16,67%	14,29%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	3,00	4,00	5,00	4,00	5,00
	%	5,36%	5,26%	9,52%	12,50%	8,33%	14,29%

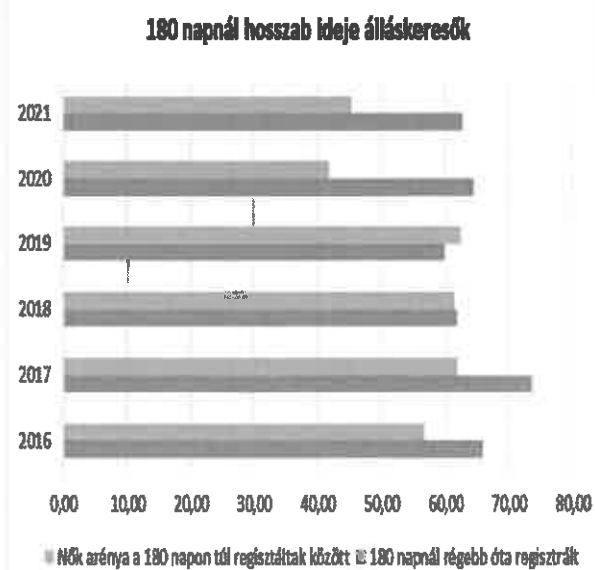
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túl nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	66,07	56,76
2017	73,68	61,90
2018	61,90	61,54
2019	60,00	62,50
2020	64,58	41,94
2021	62,86	45,45

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

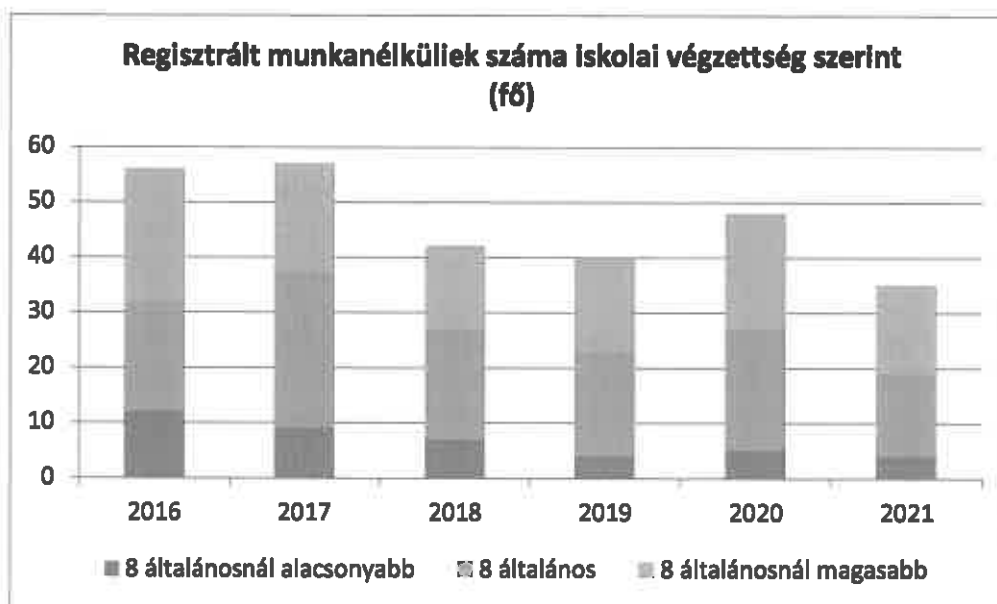
A lenti táblázat és grafikon alapján megállapíthatjuk, hogy az alacsonyabb végzettségűek száma kevesebb a munkanélküliek között az elmúlt évekhez viszonyítva.

Önkormányzatunk arra törekszik, hogy a közfoglalkoztatásban olyan személyeket is foglalkoztasson, akik általános iskolai vagy annál kevesebb végzettséggel rendelkeznek, hiszen a kinti munkaerőpiacon ezeknek az embereknek szinte esélyük sincs az elhelyezkedésre.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma Iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása Iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános Iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb Iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	56	12	21,43%	20	35,71%	24	42,86%
2017	57	9	15,79%	28	49,12%	20	35,09%
2018	42	7	16,67%	20	47,62%	15	35,71%
2019	40	4	10,00%	19	47,50%	17	42,50%
2020	48	5	10,42%	22	45,83%	21	43,75%
2021	35	4	11,43%	15	42,86%	16	45,71%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

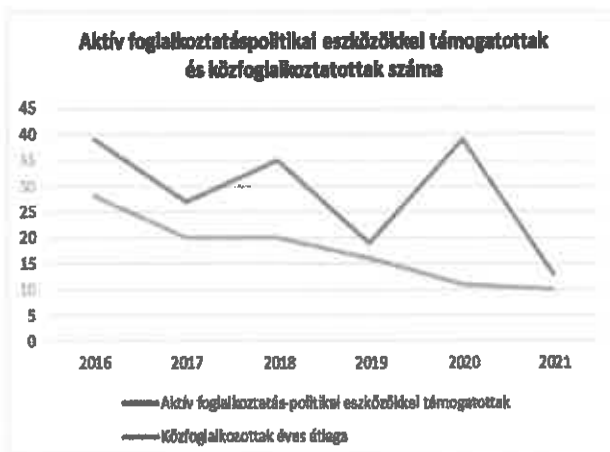
Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy Balotaszálláson a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma nemek, életkor, iskolai végzettség függvényében és ez miként változott az elmúlt években. Az adatok tanúsága szerint nem figyelhető meg egyértelmű tendencia, de talán kijelenthető, hogy számottevően egyik évben sem nőtt az álláskeresők aránya és a 2021-es év adatai bizakodásra adnak okot.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás célja a munkavállalók részéről a munkateszt, az aktivitás növelése, az önkormányzatok részéről az értéktérítés, településüzemeltetés és településfejlesztés, a társadalom részéről a tranzitfoglalkoztatás, valamint a szegénységnyhító funkcióban ragadható meg.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	39	28
2017	27	20
2018	35	20
2019	19	16
2020	39	11
2021	13	10

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Balotaszállás Községi Önkormányzat évek óta folyamatosan részt vesz a meghirdetett közmunkaprogramokban. 2011. évben indult a rövidebb és hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás, akkor nagyon sok embert volt lehetőségünk alkalmazni rövidebb időtartamú közfoglalkoztatásban. 2012-ben indultak a különböző Start-munka programok, önkormányzatunk a külterületi utak karbantartása programban vett részt és vesz részt jelenleg is. Közfoglalkoztatottak száma 2013. évtől a Kormányzati céloknak megfelelően egyre több, szinte a munkahelyteremtés egyetlen formája. Többnyire szakképesítést nem igénylő, kisegítő vagy segédmunkás munkakörben foglalkoztatja az önkormányzat elsősorban a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket, akik egyben tartós munkanélküliek is.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A legközelebbi város a 12 km-re található Kiskunhalas, járási központ. A távolsági közlekedés jónak mondható, az elérése is kevés időt vesz igénybe, azonban kevés a munkalehetőség. Autóval 15 perc alatt megközelíthető. jelenleg vasúti közlekedés nincs a Budapest-Belgrád vasútvonal építése miatt. A kerékpárút nincs.

A megyeszékhely Kecskemét. Autóval 70 perc alatt megközelíthető. Községünkben csak átszállással érhető el autóbusszal.

Településünkön Bajára, Kecskemétre járnak néhányan dolgozni. Ezek a települések időben már csak autóval elérhetőek. Tudomásunk van arról, hogy több családfenntartó külföldön, távol a családtól talált munkalehetőséget.

Településünk mezőgazdasági jellegű település. Sokan a mezőgazdasági termékek termesztésével vagy állattenyésztéssel foglalkoznak. Ezek családi jellegű vagy őstermelői vállalkozások. Idényjellegű, a termények betakarítása alkalmával dolgoztatnak úgynevezett napszámosokkal.

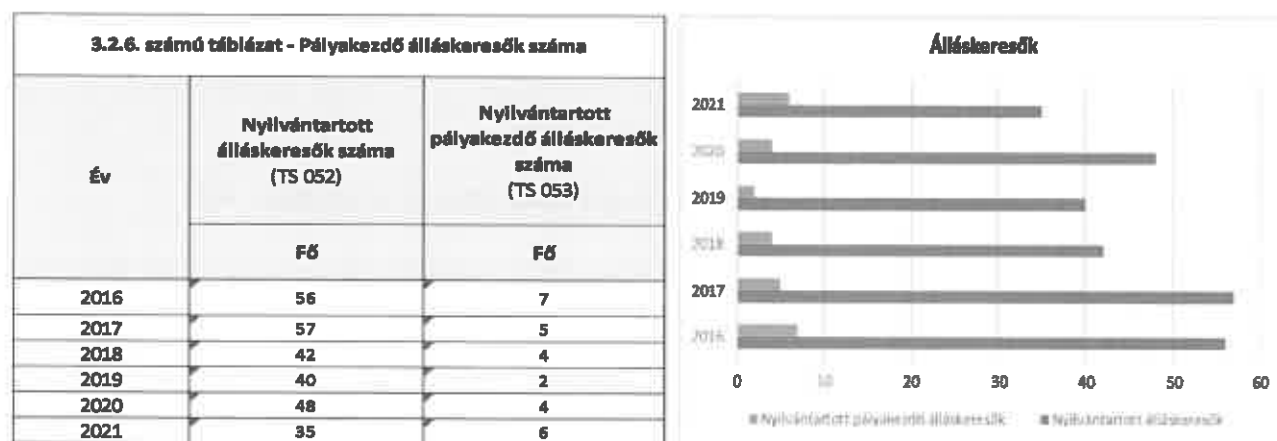
Három nagyobb vállalkozás található, ahol jelentős számú munkavállaló dolgozik.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen nincsenek. A vonzáskörzetben ilyen programok a munkaügyi központ segítségével valósulhatnak meg. Ilyen például a bértámogatás, a járulékkedvezmény. Ezzel a munkaadó terhei csökkennek, ezzel is ösztönözve, hogy pályakezdő álláskeresőt foglalkoztasson.

Mivel kistelepülés vagyunk, képzések, továbbképzések a településen nem indulnak. Ilyen programokat szintén a munkaügyi központ indít.

Sajnos arról nincs tudomásunk, hogy hány személy vesz részt településünkéről az előbb említett programokban.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Helyi foglalkoztatási programok a településen nincsenek. IKSZT keretében az IKSZT munkatárs nem csak a fiataloknak, hanem a településen élő bármely lakosnak segít az álláskeresőben, önéletrajz megírásban, képzések, továbbképzések felkutatásában.

Minden lakosnak ingyenesen biztosítja a Községi Könyvtárban és Községi Színtérben az internethasználatot, mellyel egyenlő esélyű hozzáférést biztosít azoknak a lakosoknak, akik nem rendelkeznek számítógéppel vagy internet előfizetéssel.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénységben élők és romák pontos számáról nincs információnk, A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2017. évi felmérése alapján a számuk 118 fő, ők azok, akik folyamatosan Balotaszálláson tartózkodnak. Számukra továbbá a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők és a közfoglalkoztatásban résztvevő számából következtettünk. Az önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatás az önkormányzat szűkös anyagi lehetőségei miatt a közfoglalkoztatásban valósul meg.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatás keretében hátrányos megkülönböztetés nincs.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Álláskeresői segélyben részesülők: a nyilvántartott álláskeresők közül azok,

- a) akik min. 180 napra megállapított álláskeresői járadék folyósítási idejüket kimerítették,
- b) akik min. 200, max. 364 nap munkaviszonnyal rendelkeznek és
- c) akiknek a kérelem benyújtásakor a rájuk irányadó nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb 5 év hiányzik és a legalább 140 napra megállapított álláskeresői járadék folyósítási idejüket kimerítették.

Álláskeresői járadékban részesülők: álláskeresői járadékban az részesülhet, aki

- a) álláskeresőnek minősül,
- b) az álláskeresővé válását megelőző öt éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik,
- c) rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra nem jogosult, továbbá táppénzben nem részesül,
- d) munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Balotaszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Az egyes szociális ellátási formák szabályozásáról szóló 9/2021.(IX.16.) számú rendelete alapján az alábbi szociális ellátásokat nyújtja:

3.§ (2) bekezdés alapján a szociális rászorultságtól függő támogatási formák:

- a) települési támogatás
 - aa) lakhatási támogatás
 - ab) gyógyszer-támogatás
- b) rendkívüli települési támogatás
 - ba) eseti krízistámogatás
 - bb) temetési támogatás
 - bc) gyermekszületési támogatás
 - bd) óvoda- és iskolakezdési támogatás
 - be) téli tüzelő pénzbeli támogatás
 - bf) rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- c) köztemetés

(3) Személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások:

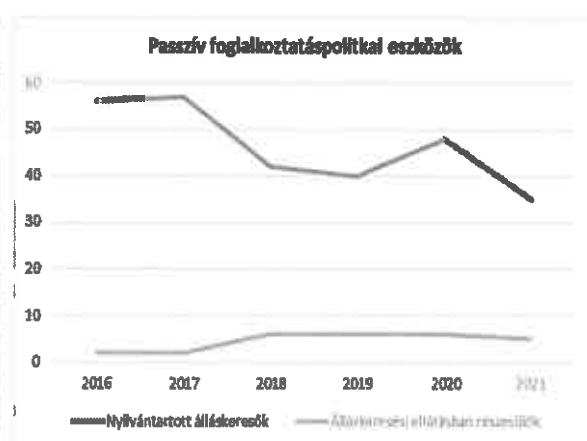
- a) házi segítségnyújtás (Halasi Többcélú Kistérségi Társulás útján)
- b) tanyagondnoki szolgálat

c) étkeztetés

3.3.1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	56	5,99%	2	3,57%
2017	57	6,15%	2	3,51%
2018	42	4,57%	6	14,29%
2019	40	4,50%	6	15,00%
2020	48	5,43%	6	12,50%
2021	35	4,14%	5	14,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	29	51,79%	n.a.	-	31	55,36%
2017	31	54,39%	31	54,70%	33	57,89%
2018	24	57,14%	23	54,00%	30	71,43%
2019	21	52,50%	20	50,78%	27	67,50%
2020	12	25,00%	18	36,94%	18	37,50%
2021	11	31,43%	n.a.	-	16	45,71%

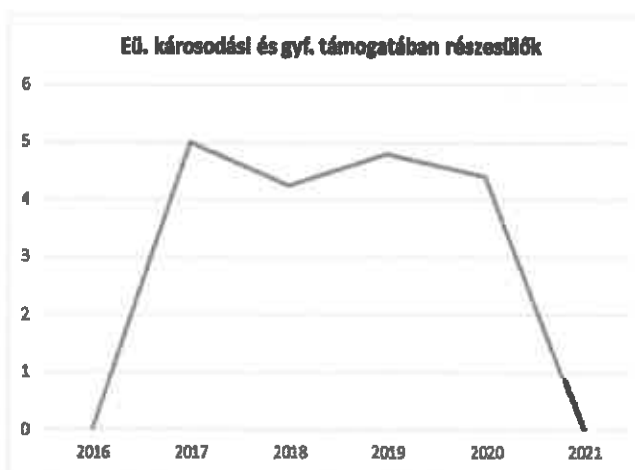
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2020-as év kivételével a nyilvántartott álláskeresők száma minden évben csökkent és a foglalkozást helyettesítő támogatásban részesülők száma is folyamatos csökkenést mutat, ami azt jelenti, hogy az elmúlt években a régebb óta állást keresők közül többen el tudtak helyezkedni.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 056)	
	Fő	
2016	n.a.	
2017	5	
2018	4	
2019	5	
2020	4	
2021	n.a.	

Forrás: TeIR, KSH

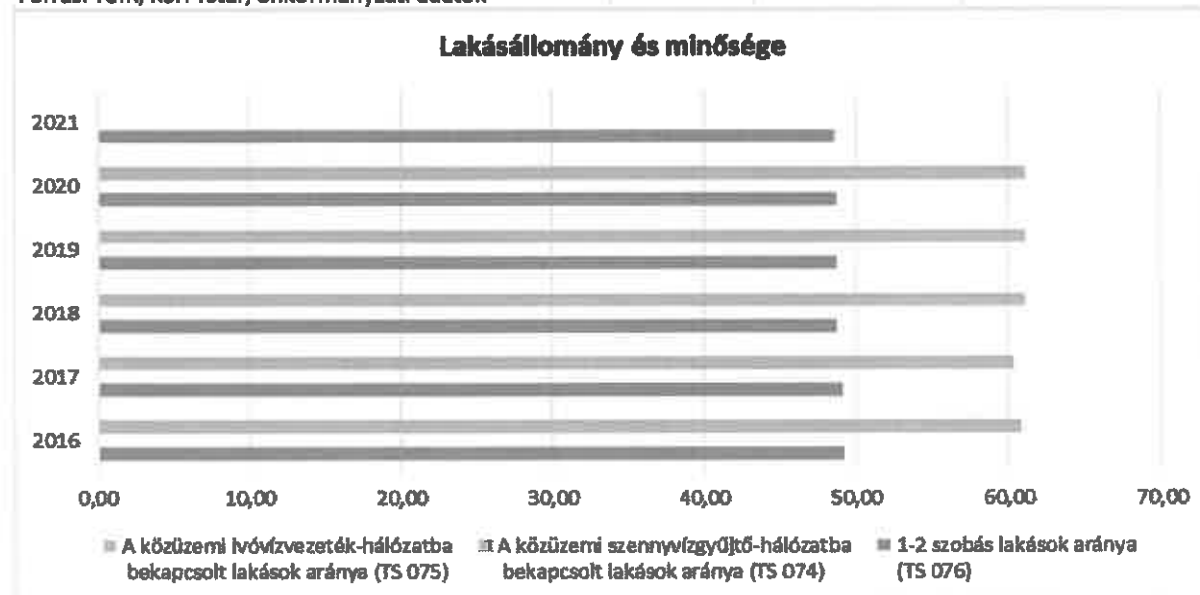
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen

fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	729	0	0,00	49,25	0,00	60,91
2017	730	1	1,37	49,18	0,00	60,41
2018	728	2	2,75	48,76	0,00	61,13
2019	728	0	0,00	48,76	0,00	61,13
2020	728	0	0,00	48,76	0,00	61,13
2021	726	0	0,00	48,62	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

A bérlakás legfontosabb jellemzője, hogy lakhatást biztosít a rászorulóknak, nem tulajdont.

Balotaszálláson nincs bérlakás. Az Önkormányzat tulajdonában van 6db szolgálati lakás, jelenleg mind a 6 db lakott.

b) szociális lakhatás

A szociális lakhatás megnevezés társadalmi felelősségvállalásból fenntartott bérlakást takar, mely olyan személyek számára biztosít megfelelő lakhatási viszonyokat, akik arra rászorulnak.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	8
2018	n.a.	304
2019	n.a.	364
2020	n.a.	364
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

A támogatásban részesülők számára jelent komoly problémát az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná, vagy náluk kapcsolhatják ki a fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. A helyi lakosok rászorultságtól függően települési támogatás keretében lakhatási támogatást igényelhetnek, melyet az Önkormányzat elsősorban természetben, valamilyen közszolgáltatása díjára nyújt. Adósságcsökkentő támogatásról nem alkotott rendelet az önkormányzat.

f) eladósodottság

Az önkormányzat a településen élő állampolgárok eladósodottságáról nem rendelkezik információkkal.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Településünkön nincsenek telepek, illetve szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen egy védőnő dolgozik az Önkormányzat alkalmazásában, valamint egy felnőtt és Kisszállás településsel közös házi gyermekorvos praktizál. A gyógyszertár minden 13 óráig van

nyitva. A felnőtt és a gyermek háziorvos szakrendelésre a 12 km-re lévő Kiskunhalasi Sermelweis Kórházba utalja a betegeket. Az orvosi rendelő épülete akadálymentesített.

Kovai szerint „több mint 10 év a különbség a legjobb és a legrosszabb gazdasági helyzetű területeken élők várható élettartama között.”²²

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és főgyógyszertárak száma (TS 110)	Köszvénykegyelítési igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	1	0	1	n.a.	n.a.
2017	0	1	0	1	35	8,38
2018	0	1	0	1	36	8,88
2019	0	1	0	1	42	5,55
2020	0	1	0	1	33	6,69
2021	0	1	0	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen nincsenek szűrővizsgálat, a 12 km-re lévő Kiskunhalasra kell utazni. Negyedévente rendszeresen véradás kerül megszervezésre a településen.

A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok védőnő bevonásával rendszeresen megtörténik. A védőnő ellátja a 0-6 éves korú gyermekek évenkénti státusz vizsgálatát, az általános iskolások kötelező szűrővizsgálatát, valamint prevenció előadásokat tart az általános iskolásoknak.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen ilyen intézmény nincs. A fejlesztő ellátás a nevelési-oktatási intézmények keretén belül az alapító okiratokban meghatározott esetekben megoldott. (SNI, BTMN) Egyéb esetben a Bács- Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kiskunhalasi Tagintézményéhez, valamint a Kiskunhalasi Református Egységes Pedagógiai és Módszertani Intézményhez lehet fordulni. Az ide járó gyermekek pontos számáról nincs információnk. A településen lévő szolgáltatások a törvényi előírásoknak megfelelőek. Azokat a gyermekeket, akiket a nevelési-oktatási intézmény nem fogadhat legközelebb a 12km-re található Kiskunhalas városba kell a szülőnek behordani. Ez sok esetben problémát jelent a szülőknek időben és anyagiilag egyaránt.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

²² KOVAI Cecília: Az etnicitás szerepe az egészséggyenlőtlenségek magyarázatában, és a hozzáférés esélyei a magyarországi hátrányos helyzetű csoportoknál Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Budapest, 2017. p. 229.

Az önkormányzat a közétkeztetést saját konyhával oldja meg. Ellátást nyújt az óvodai, iskolai, szociális étkeztetést, illetve a szünidei étkezők számára. Továbbá a településen élők közül bárki igénybe veheti a szolgáltatást.

Minden korcsoport számára A és B menü közül lehet választani. A havi étrendet a körzeti gyermekorvos áttekinti, ha szükséges javaslattal él. Amennyiben az étlapot megfelelőnek ítéli, aláírásával hagyja jóvá. A konyha korszerűtlen, elavult, felújításra szorul. Amennyiben lesz pályázati lehetőség a felújítás meg fog történni. Az étkeztetésben az Önkormányzat szem előtt tartja az egészséges táplálkozás szempontjait: rendszeresen teljes kiőrlésű pékárút kapnak az étkezők, az ételek készítésénél a sóhasználat csökkentésre került, helyben fogyasztásnál az asztalokról lekerültek a sótartók, a köretek több zöldséget tartalmaznak.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat 2 sportpályával rendelkezik. Az egyik gumilappal borított a másik füves. A település lakossága számára egész évben nyitva áll.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális szolgáltatások keretén belül a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások közül településünkön a lakosságszám alapján az önkormányzat köteles biztosítani:

- Étkeztetést
- Házi segítségnyújtást

A házi segítségnyújtás és a család – és gyermekjóléti szolgáltatás a Halasi Többcélú Kistérségi Társulás keretein belül működik.

A településen nagy külterületi tanyás területekre tekintettel tanyagondnoki szolgálat működik két körzettel.

Megállapítható, hogy Balotaszállás Község Önkormányzata valamennyi, a jogszabályokban kötelezően előírt ellátást biztosítja.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A településen az általános iskolában a rendőrség és a védőnő szokott e témakörben előadásokat tartani.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A hátrányos megkülönböztetés tiltott az önkormányzat számára Ebktv.-ben felsorolt védett tulajdonságok alapján. Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése kötelezi az önkormányzatot közszolgáltatásai nyújtása esetén.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehonyhán klosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
Forrás: Önkormányzati adat	

Balotaszálláson nem található népkehonyha.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

- a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési Intézmények száma (Intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési Intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	Igen	3 433	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Etnikai konfliktusok az elmúlt években nem fordultak elő.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Az óvodában és az általános iskolában is működik szülői munkaközösség, társadalmi munkával részt vesznek az óvoda, iskola festésében, kisebb javításokat végeznek, rendezvényeket szerveznek, és azokon biztosítják a gyermekek étkezését, jótékonyági

rendezvényeket szerveznek az iskola, óvoda bevételeinek növelése és ezáltal a gyermekekre fordítható összeg növelése érdekében.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen roma nemzetiség található, minden évben megrendezik a hagyományörző báljuk.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2014 októberétől ismét működik a településen a célcsoportokkal a kapcsolatok kialakítása, lehetőségek felkutatása folyamatos. Balotaszállás Községi Önkormányzattal a kapcsolata jó.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok	Közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése
Rászorulókat részére történő információ szolgáltatás	Minden rászoruló teljeskörű információval rendelkezzen az önkormányzat által jogszabály alapján nyújtható támogatásokról
Munkanélküliek helyzetének segítése tájékoztatással	A rászorulóknak megfelelő tájékoztatás nyújtása, családsegítővel történő együttműködés
Anyagi okok miatt fűtési nehézségek	rászorulókat szociális tűzifával való segítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

„Az esélyteremtés szempontjából a hátrányos helyzetű gyermekek problémáinak megjelenése különösen két nagy területre osztható a kezelés helye alapján: a szociális és az oktatási társadalmi alrendszerre. Valójában e két terület számos területen átfedést mutat, mely természetükből kifolyólag nem jelenti azt, hogy e problémák a családok, települések, járások, megyék, egyszóval az ország minden területén egyenlő mértékben jelentkeznek. Természetesen e problémákat a családoknak természetük szerint, és az állam különböző alrendszereinek is jogszabályban előírt módon kezelniük kell, hogy ne növekedjenek a társadalmi különbségek. A szocio-kulturális helyzetből adódó problémák megoldás hiányában aggregálódnak, és a későbbiekben megterhelik a szociális, egészségügyi, végső soron az egyénnel kapcsolatban kerülő valamennyi társadalmi alrendszert. Egyes társadalomtudósok szerint a gyermekkori problémák kezelhetősége a későbbiekben hétszer annyiba kerül a társadalomnak. Családban a felnőttek képességeik szerint járulnak hozzá gyermekeik fejlődéséhez, azonban jelentős, leküzdhetetlen akadályok esetén, a gyermekvédelmi jelzőrendszer jelzésére vagy szülői kérésre az államnak, illetve alkalmazottainak segítenünk kell.” A gyermekek támogatásában szakmai oldalról a pedagógusok munkája kiemelkedő, mert az adaptív pedagógia jellemzője, hogy a gyermek igényeiből indul ki, és csökkenti társadalmi hátrányait. Az eredményes tanulás segítésének elvei között a tanulási környezet címszó alatt megtaláljuk az esélyteremtés alapelvét is. Állíthatjuk azt is, hogy a „szegény és alacsony végzettségű családok gyermekei nagyobb valószínűséggel esnek ki az iskolából, tovább örökítve ezzel a társadalmi különbségeket.” Az esélyteremtésre fokozott mértékben van szükség, mert az idősorok azt mutatják, hogy Magyarországon 2012-2019 között 2 %-ról 3 %-ra nőtt a pszichés fejlődési zavarral élő gyermekek aránya az összes tanuló között, azon belül pedig 44-ről 52% - ra nőtt az SNI-vel rendelkező gyermekek száma, tehát a probléma egyre növekvő számú feladattal látja el a közoktatási intézményeket, annak pedagógusait. Véleményünk szerint a települési önkormányzatoknak a helyi köznevelési közoktatási intézmények évekre lebontott intézményi esélyegyenlőségi intézkedési tervére lenne szükségük a gyermekek helyzetének átláthatósága érdekében. (Gyermekecsélek körét tartalmazzák az iskolák pedagógiai, ill. gyermekvédelmi programjai is). Igaz, hogy a HEP Fórumoknak az iskolák vezetői állandó meghívottjai, akik ezen információk lehető legszélesebb körével rendelkeznek.”²³

²³ MAKKOS Nándor: Önkormányzatok gyermekek esélyteremtésével kapcsolatos felelősségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXIV. évfolyam 5. pp 36-40 (2022).

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A 0-18 éves korú gyermekek száma 320 fő. Településünkön 1 óvoda működik három csoporttal, az óvodás gyermekek száma 49 fő. Általános iskolánkba jelenleg 96 tanuló jár.

Bölcsőde, Középiskola, szakiskola legközelebb Kiskunhalason működik, de sok tanuló távolabbi városokba is eljár, illetve kollégiumi szolgáltatást vesz igénybe.

A születések száma változó tendenciát mutat. A gyermeklétszám emelkedését elősegítheti a Kormánynak az a szociálpolitikai intézkedése, miszerint lakásvásárlásra, lakásbővítésre fordítható összeg jelentősen emelkedett.

A kormány családbarát intézkedéseinek köszönhetően a gyermekvállalási kedv emelkedése érezhető községünkben.

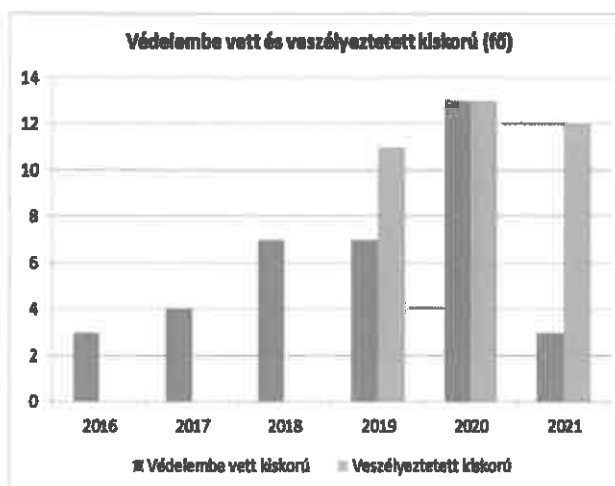
4.1. számú táblázat - Gyermekek korú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	736	802	1538	47,85%	52,15%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			54	3,51%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	134	136	270	8,71%	8,84%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	25	25	50	1,63%	1,63%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	3	n.a.
2017	4	n.a.
2018	7	n.a.
2019	7	11
2020	13	13
2021	3	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2021-ben a védelembe vett gyermekek száma 3 fő, a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma: 12fő, 79 fő gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ebből hátrányos helyzetű gyermek 25 fő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 38 fő volt.

A hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családokban az egy főre eső jövedelem nem éri el 38.475,-Ft, egyedül nevelő szülő esetében 41.325 Ft. Szociális helyzetük nehéz, lakhatási

körülményeik szegényes. Az önkormányzat segítséget nyújt a rászoruló családoknak. A rászoruló gyermekek ingyen étkeznek óvodában, iskolában. Nyáron sem maradnak meleg étel nélkül. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, óvoda- iskolakezdési támogatást nyújt. A tankönyvek ingyenesek.

Családsegítő és gyermekjóléti szolgálatunk illetve a védőnő folyamatosan figyelemmel kísérik ezen családok gyermekeit.

2013. szeptember 1-ei hatállyal a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalma és e tény fennállásának megállapítása, a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben került szabályozásra.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a gyám legmagasabb iskolaivégzettsége alapfokú- (az alacsony iskolai végzettség igazolása a kérelmen megtejt önkéntes nyilatkozattal történik)

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ- (az alacsony foglalkoztatottság fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi)

- a gyermek az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakókörülmény) legalább kettő fennáll.

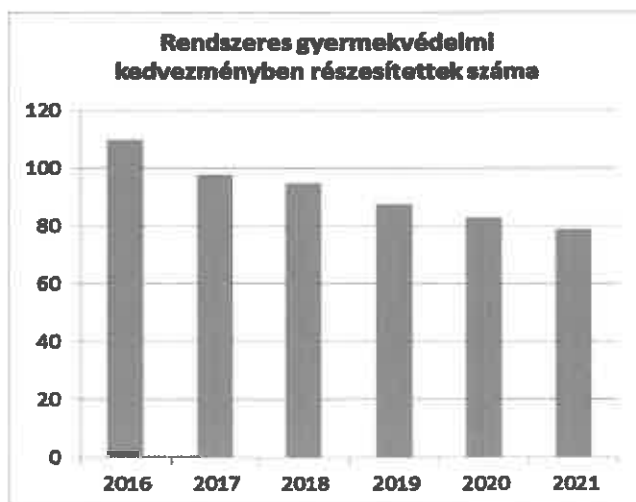
A hátrányos helyzetű gyermekek az étkeztetés, tankönyvellátás, oktatás, alapfokú művészetoktatás, szakképzés, kollégiumi ellátás területén élveznek további kedvezményeket.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a kötelező óvodai felvétel, az oktatás, alapfokú művészeti iskola, Útravaló ösztöndíjprogram, Biztos Kezdet Gyerekház igénybevétele, felzárkóztató programok, a középiskolai szakkollégium, a felsőoktatási intézmény mentorprogram, felsőoktatási intézmény kiegészítő ösztöndíj program, felsőoktatási felvételi eljárás területén kaphatnak kedvezményeket.

a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	110
2017	98
2018	95
2019	88
2020	83
2021	79

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

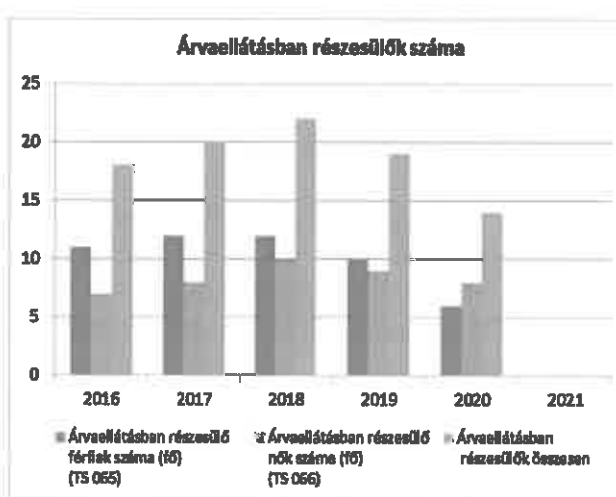
Településünkön a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számában némi csökkenés mutatkozik, mely valószínűleg a minimálbér évről-évre való növekedésének köszönhető.

b) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkeztetés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett közétkeztetés. Az óvodai és iskolai étkeztetéshez az önkormányzat támogatást nyújt. A szünidei és a nyári gyermekétkeztetés is folyamatos, ingyen étkezhetnek a rászoruló gyermekek.

4.1.3. számú táblázat - Árvellátás			
Év	Árvellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	11	7	18
2017	12	8	20
2018	12	10	22
2019	10	9	19
2020	6	8	14
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők gyermekek iskolai étkezése díjmentes. Óvodai étkezés a legtöbb gyermeknek ingyének. A hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szünidei étkezése díjmentesen biztosított.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	53	41	16	n.a.	n.a.	n.a.
2017	59	38	20	n.a.	n.a.	n.a.
2018	58	38	20	n.a.	n.a.	n.a.
2019	52	34	21	n.a.	n.a.	n.a.
2020	42	34	31	n.a.	n.a.	n.a.
2021	47	34	29	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Balotaszálláson nincs tudomásunk magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről.

- e) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Balotaszálláson nincs tudomásunk állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyermekekről.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem él szegregált, teleszerű lakókörnyezetben gyermek, mivel a településen nincs szegregált, teleszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

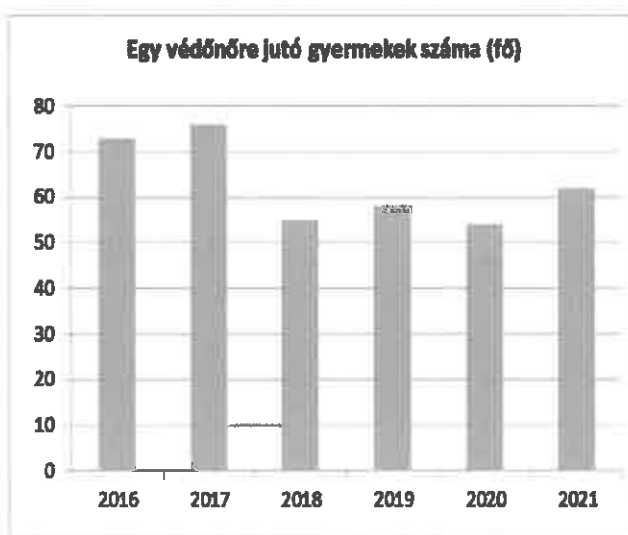
- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő feladata a nővédelem, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel, a népegészségügyi célú méhnyak szűrés végzése, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, a szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása.

Védőnői szolgálat 1 fő védőnővel működik napi 8 órában. A családokat rendszeresen látogatja.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	73	73
2017	1	76	76
2018	1	55	55
2019	1	58	58
2020	1	54	54
2021	1	62	62

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A háziorvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A házi gyermekorvos az ellátást a 14. életévét be nem töltött személyek számára biztosítja, de felkérésre a 14–18. év közötti személyeket is elláthatja. A gyógyító-megelőző alapellátás keretében a háziorvos és házi gyermekorvos feladatkörébe tartozik az egészséges lakosság részére nyújtott tanácsadás és szűrés, a beteg vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotának ellenőrzése, orvosi

rehabilitációja, illetve szükség esetén szakorvosi vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való utalása.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	1	0	n.a.	n.a.
2017	0	1	0	n.a.	n.a.
2018	0	1	0	n.a.	n.a.
2019	0	1	0	n.a.	n.a.
2020	0	1	0	n.a.	n.a.
2021	0	1	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Balotaszálláson az egészségügyi alapellátást egy házi orvos és Tompa, Kisszállás, Balotaszállás vonatkozásában egy házi gyermekorvos látja el az önkormányzattal kötött szerződés alapján területi ellátási kötelezettséggel vállalkozási formában. Betöltetlen praxis a településen nincsen. A fogorvosi alapellátás szintén biztosított, egy fogszakorvos látja el a feladatot, aki végzik az iskolafogászattal kapcsolatos teendőket is. A gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés a kiskunhalasi Semmelweis Kórházban biztosított.

b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Balotaszállási Napköziotthonos Óvoda keretein belül valósul meg a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése, heti 2 órában, megbízási szerződéssel. Logopédiai ellátás a Bács- Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kiskunhalasi Tagintézményén keresztül valósul meg. A logopédus heti rendszerességgel látogatja az óvodát. Egyéb esetben a Bács- Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kiskunhalasi Tagintézményéhez, valamint a Kiskunhalasi Református Egységes Pedagógiai és Módszertani Intézményhez lehet fordulni. Az ide járó gyermekek pontos számáról nincs információnk. A településen lévő szolgáltatások a törvényi előírásoknak megfelelőek. Azokat a gyermekeket, akiket a nevelési-oktatási intézmény nem fogadhat legközelebb a 12km-re található Kiskunhalas városba kell a szülőknek behordani. Ez sok esetben problémát jelent a szülőknek időben és anyagilag egyaránt.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Gyermekjóléti Szolgálat: A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási

intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladatát a Halasi Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában lévő Család – és Gyermekjóléti Szolgálat látja el. 1 fő családsegítő végzi a településen a feladatokat rész munkaidőben.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A gyermekek napközbeni ellátása az óvodai nevelés keretén belül valósul meg, a településen bölcsőde, családi napközi nem működik.

A Gyvt alapján²⁴ a bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától 3, de legfeljebb negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig nevelhető és gondozható. A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni

a) - ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll -

aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,

ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,

ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és

b) a védelembe vett gyermeket.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

²⁴ 1997. évi XXXI. törvény [Gyvt.] VI/C. Fejezet, Gyermekek napközbeni ellátása.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

Balotaszálláson nem található bölcsőde.

f) gyermekvédelem;

A Kiskunhalasi Kistérség látja el a családsegítő és gyermekjóléti feladatokat.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Családsegítés, szociális munka, család- és gyermekjóléti szolgálat célja a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek és családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. A családsegítésben nyújtott szolgáltatások személyes szociális szolgáltatások, amelyek a szociális munka eszközeire és módszereire építenek.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az óvodában a gyermekek heti rendszerességgel tornáznak, ehhez a koruknak megfelelő eszközök biztosítottak.

Az általános iskola részt vesz a Bozsik-programban. Az általános iskolában a gyerekek 90%-a jár valamilyen szakkörre. Sok lehetőség közül választhatnak: például színjátszás, kézműves, logika, játékos sport, szakkörök működnek.

A szünidőben a Községi Könyvtár és Közösségi Színtérben olvasó tábor kerül megrendezésre.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A gyermek életkorának megfelelő intézményi gyermekétkeztetést kell biztosítani a bölcsődében, óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai kollégiumban, az általános iskolai és a középfokú iskolai menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó fogyatékosok nappali intézményében. A gyermekeknek juttatott ingyenes vagy kedvezményes étkezés biztosítása eszközként szolgál a gyermekszegénység csökkentéséhez, a gyermekek alapvető szükségleteinek biztosításához. Emellett a bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nyári szünet és a tanítási szünetek időtartama alatt is biztosítani kell az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;
- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az általános iskolában tanulóknak a tankönyvek ingyenesek. Az óvodás, általános iskolás, a közép- és felsőfokú intézményekben tanulók és hallgatók részére minden évben óvoda- és iskolakezdési támogatás nyújt az önkormányzat.

A szünidei gyermekétkeztetés keretében 0-18 éves korú, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére meleg ételt biztosítunk az évközi és a nyári szünetekben.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Az óvodai nevelést a gyermekek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig kell biztosítani. A települési önkormányzatnak helyben kell gondoskodnia az óvodai nevelésről, ha legalább nyolc óvodáskorú gyermek rendelkezik az adott településen lakóhellyel, és a demográfiai adatok alapján feltételezhető, hogy ez a létszám legalább három évig fennmarad, valamint ha a szülők ezt igénylik.

Iskolánk sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási problémákkal küzdő gyermekeket is fogad.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	56	4	7,14
2017	60	8	13,33
2018	59	11	18,64
2019	53	5	9,43
2020	43	6	13,95
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	169	27	15,98
2017	155	57	36,77
2018	164	22	13,41
2019	161	11	6,83
2020	165	18	10,91
2021	157	n.a.	n.a.

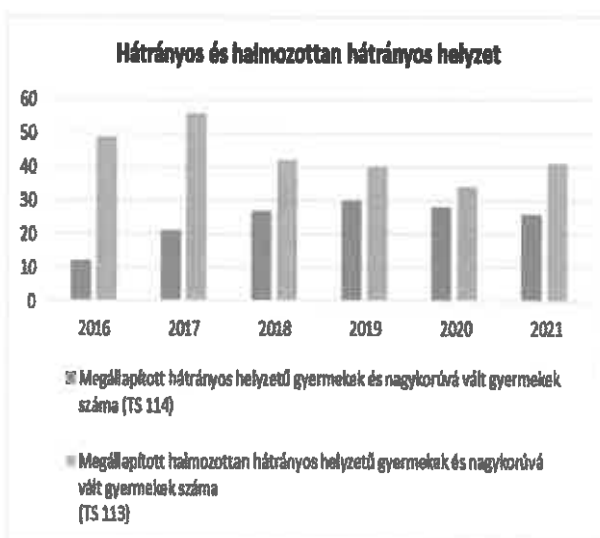
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	12	49
2017	21	56
2018	27	42
2019	30	40
2020	28	34
2021	26	41

Forrás: TeIR, KSH Tstar

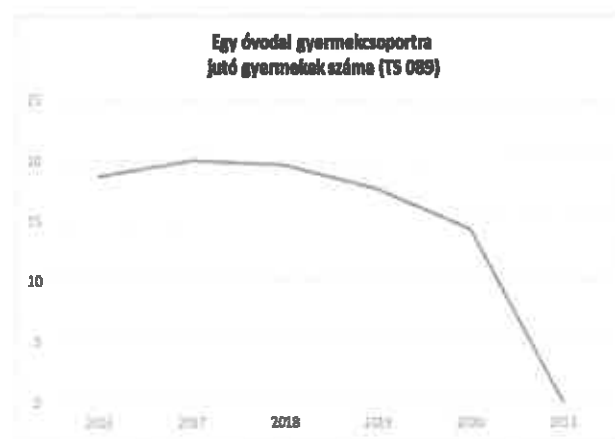
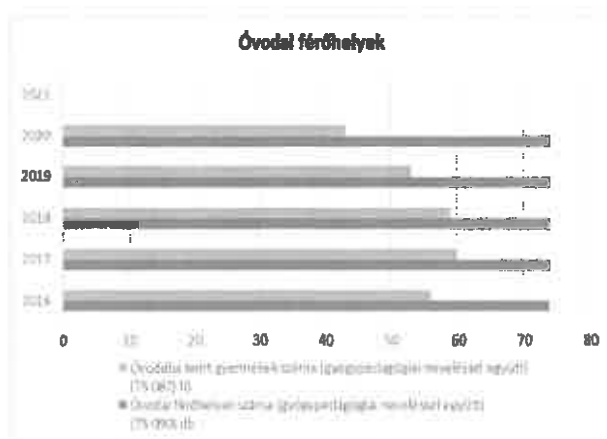
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvoda és az általános iskola utazó gyógypedagógus segítségét veszi igénybe.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	74	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6 óra 30	17 óra
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	3 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	7	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	7	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	0	n.a.
Dajka/gondozónő	3	n.a.
Kisegítő személyzet	2	n.a.
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés		

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az Integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	74	3	74	1	56	0	0	19
2017	72	3	74	1	60	0	0	20
2018	76	3	74	1	59	0	0	20
2019	78	3	74	1	53	0	0	18
2020	68	3	74	1	43	0	0	14
2021	69	3	74	1	n.a.	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstár, Önkormányzati adatgyűjtés

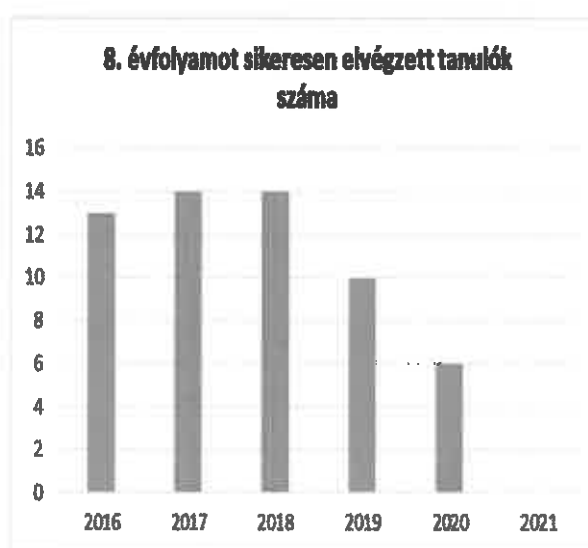

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	8	1	13,00	2,88
2017	0	8	1	13,25	2,83
2018	0	8	1	11,75	2,13
2019	0	8	1	11,25	1,11
2020	0	8	1	12,13	3,09
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	13
2017	14
2018	14
2019	10
2020	6
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Hátrányos megkülönböztetés, elkülönítés a nevelés, oktatás területén nincs. Szegregációval nem találkozunk.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Községünkben egy iskola, egy óvoda működik. Az iskolai eredményességet és az oktatás hatékonyságát vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a nevelés és oktatás minősége, eredményessége nem marad el a szomszéd településektől.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az önkormányzat alkalmanként rendkívüli települési támogatásban részesíti a nehéz helyzetben lévő, gyermekeket nevelő családokat.
Iskolai év kezdetén a rászoruló iskolás és óvodás korú gyermekek óvoda-iskolakezdési támogatást kapnak.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	32
2017	n.a.	n.a.	n.a.	41
2018	n.a.	n.a.	n.a.	44
2019	n.a.	n.a.	n.a.	29
2020	n.a.	n.a.	n.a.	31
2021	n.a.	n.a.	n.a.	17

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szabadidős, szünidei programok hiánya	gyermekek számára táborozási, szabadidős tevékenységek szervezése
Elszegényedés	óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése, csere-bere akciók szervezése
Konyha és Étkeзде korszerűtlen	pályázati forrásból Konyha és Étkeзде felújítása szükséges

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban a nők esélye új kihívások előtt áll. A magyar családok lassan vetik ugyanis le a szokást, hogy az idősekről való gondoskodás csupán a nők kötelezettsége. Azon kívül a gyermek a családban a női természet következtében általában jobban kötődik az anyához, aki a modern korban már, mint teljes értékű munkavállaló is szerepet kap. A nők e kettős, nekik tulajdonított és természetes szerepe, valamint az európai, de különösen a magyar háztartások gazdasági kihívásai is súlyosbítják a családanyák gazdasági és szociális helyzetét, akiknek e terheket úgy tűnik, hogy viselniük kell, és azt össze kell egyeztetniük munkavállalásukkal. A társadalomnak kötelessége a jogalkotás útján is enyhítenie e terheken.²⁵

²⁵ MAKKOS Nándor: Nők esélyegyenlőségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXIV. évfolyam 6. pp 36-40 (2022).

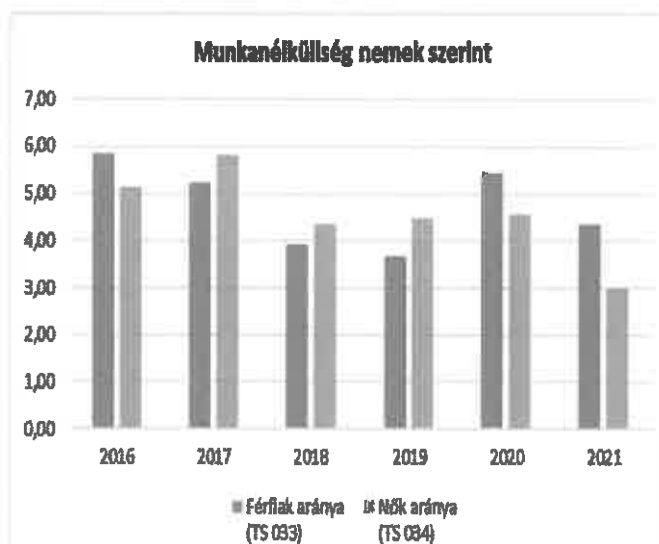
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	5,85	5,14	5,50%
2017	5,25	5,83	5,54%
2018	3,94	4,37	4,16%
2019	3,69	4,48	4,09%
2020	5,44	4,56	5,00%
2021	4,37	3	3,69%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	66,07	56,76
2017	73,68	61,9
2018	61,9	61,54
2019	60	62,5
2020	64,58	41,94
2021	62,86	45,45

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	56	7
2017	57	5
2018	42	4
2019	40	2
2020	48	4
2021	35	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatottak számáról sajnos nincsenek helyi adatok. A gyermekvállalás miatt több nő van az inaktívak között (GYES, GYED, CSÉD). A munkanélküliségbe lépő nők egy része nem állásvesztő, hanem korábban inaktív volt.

Megállapítható az is, hogy a munkanélkülivé vált nők a férfiaknál kisebb eséllyel jutnak vissza a munkaerőpiacra, következésképpen az átlagosnál hosszabb időt töltenek munka nélkül, mint a férfiak.

A nők elhelyezkedési esélyein sokat segítené a részmunkaidős foglalkoztatási formák, a rugalmas munkaidő beosztás.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Képzésre, átképzésre a munkaügyi központon keresztül van lehetőség. Magánúton történő képzés igen költséges. A programok vizsgával zárultak, és bizonyítványt kaptak a képzésről, ezzel elősegítendő egy későbbi elhelyezkedési lehetőséget.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Problémaként merül fel, hogy a munkanélküli nők között nagy számban sok az alacsony iskolai végzettségű, szakmával nem rendelkező. Őket csak segéd munkásként, betanított munkásként tudják alkalmazni. Sajnos közülük nagyon kevesen vállalják a képzést, szakmaszerzést.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Önkormányzatunknál és intézményeinél ilyen nem tapasztalható, a vállalkozói szféráról nincs tudomásunk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Településünkön a gyermekek napközbeni ellátása az óvodában és az általános iskolában biztosított.

Az óvodában három csoport van, így lehetőség van a 2,5 éves gyermekek felvételére is.

Családi napközi működtetésére ez idáig jelentkező nem volt, bölcsőde nincs.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	73	73
2017	1	76	76
2018	1	55	55
2019	1	58	58
2020	1	54	54
2021	1	62	62

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Az önkormányzat nem rendelkezik bölcsődével.

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődél férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődél férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődél férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődél férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az önkormányzat nem rendelkezik bölcsődével.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő feladata a nővédelem, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel, a népegészségügyi célú méhnyak szűrés végzése, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, a szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Az Szt. alapján a családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.²⁶

Családsegítés, szociális munka, család- és gyermekjóléti szolgálat célja a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek és családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

Krízisbe kerülő nők számára igen fontos, hogy minél előbb segítséget kapjanak. Fontos, hogy megfelelően tájékoztatva legyenek a szolgáltatásokról, az elérhetőségekről. Településünkön nincs ilyen intézmény, legközelebb Kiskunhalason található családok átmeneti otthona.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők részvétele a helyi közéletben, a közügyekről való döntési mechanizmusban igen fontos, hiszen a nők jogainak egyenlően kell érvényesülniük. Községünkben a férfiak játsszák a döntő szerepet a közéletben.

²⁶ 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 64. § (1) bek.

A 2019-es helyi önkormányzati választások után a 6 fő képviselő-testület tag közül 1 női képviselő van. A polgármester, aki tagja a képviselő-testületnek, férfi.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák megoldására, illetve felszámolására irányuló kezdeményezések, programok egyelőre nincsenek helyi szinten. Csupán a munkanélküli nők helyzetén való segítség valósul meg közfoglalkoztatás keretében. A jövőben mélyebben fel kell tárni a nőket érintő társadalmi problémákat, és programot kell kidolgozni megoldásukra, felszámolásukra. A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat, a védőnő bevonásával előadásokat, felvilágosításokat lehetne szervezni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Mini bölcsőde létesítése	pályázati forrásból meglévő önkormányzati épületben mini bölcsőde kialakítása
Anyák elhelyezkedésének segítése	Lehetőségek felkutatása a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat bevonásával
Krízishelyzetben lévő anyák tájékoztatása	Tájékoztatás a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat bevonásával

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Idős embereknel is az emberi méltóság, szociális biztonság érdekében hosszú távú, világos programokra van szükség.

A 65 év felettiek száma 1,66 milliőről 1,89 millióra, aránya 16,6%-ról 19,3%-ra nőtt 2010-ről 2019-re.²⁷ A demográfiai helyzet változása „erőteljes hatással van a szociális védelmi rendszerekre, nyomás alá helyezi a nyugdíjrendszerek fenntarthatóságát, és megnöveli az igényt a tartós időskori ápolás-gondozásra.”²⁸ Az idősödő társadalomban nő a jelentősége a kor alapú diszkriminációnak (ageizmusnak). „Az idősödés nemcsak a gazdaságilag fejlett és fejletlenebb társadalmakban okoz különböző gondokat, hanem különböző kezelést követel egyazon államon belül is konjunktúra és válság idején. A gazdasági krízisek befolyásolják a munkaerő piacot, ahol jelen vannak a munkaerőpiacra belépni kívánó fiatalok, és az azt elhagyni kívánó, és elhagyni nem kívánó idősebb munkavállalók.”²⁹

²⁷ MNTFS 2030. p.70.

²⁸ MNTFS, 2030. p.19.

²⁹ MAKKOS Nándor : Kor alapú diszkrimináció a közszolgáltatásban JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): 21 5 pp 24-30 (2019). p.24.

Az idősgügynek választ kell adnia számos lényeges, és sürgető³⁰ kérdésre:

Különösen a feminizációra. A demográfiai trendek régóta a nők hosszabb életkilátásait mutatják, és a nők, akik jövedelme még mindig kisebb, mint a hasonló képzettségű és munkakörű férfiaké, idősön is kisebb nyugdíjra számíthatnak, előzvegyülten pedig – ha vannak – gyermekeik vagy a köz támogatására inkább rászorulnak, mint a családban élő idősek.

Választ kell adnia az izolációra, az elmagányosodásra. A gyermekek számának csökkenése és a nukleáris család terjedése miatt az idős emberek egy része elszigetelődik.

Választ kell adnia az ún. Handicap jelenségre. A fogyatékossgal élők öregkora nehezebb, mint a társadalmi többségé, sőt a fogyatékossg sok esetben éppen idős korban bontakozik ki, a fehér és a más színű botok, a hallókészülékek, a szemtüvegek, a „tolószékek” az idősebb generációk körében gyakoribbak.

Választ követel a gettósodás jelensége. Nem annyira regionális értelemben, mint inkább „leépülő településrész vagy épület” értelmében az idősek által lakott házak, területek a kevésbé trendi, kevésbé ellátott vidékekre helyeződnek, avagy az előregedő környéket az új típusú szolgáltatások – még akár az iskola is – elkerülik.

Gazdasági, társadalmi és kulturális tökeszegénység. A járadékok és juttatások értékének csökkenése jobban érinti az időseket, és a szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket nehezíti, amely szolgáltatások például a mozgásban akadályozottak esetében létfontosságúak lehetnek az önálló élet lehetőségét például az önálló élelmiszer-beszerzést, avagy a temető vagy az utolsó barátok, rokonok meglátogatását veszélyeztethetik. Amit nem használ, leépül. Ha nem beszélnek, nem vesznek részt közös cselekvésekben, nem kapnak és nem adhatnak szeretetet, akkor az emberek kulturálisan, mentálisan és fizikailag leépülnek. Generációk tapasztalatai, élményei és érzésvilága múlhat ki – reméljük, nem teljesen nyomtalanul. Ha nem segítik, segítjük, az időseket például az infokommunikációs technológiák elsajátításában akkor ők az elmagányosodnak.

Választ kell adnunk a legális migráció kérdésére is. A fiatal éveikben szívesen látott, migráns munkaerő a társadalombiztosítás, és teljes kapcsolatrendszere révén a befogadó országban marad idős korában, ahol még sincsen úgy otthon, mint a kibocsátó országában.

Nagyon nagy feladat, hogy a negatív tendenciákat ellensúlyozzuk tudatos politikával, olyan fejlesztésekkel, amelyek képesek választ adni a demográfiai tendenciákra.

6.1 Az idős korú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Balotaszálláson a nyugdíjasok száma 283 fő. Az idősek nyugdíjai alacsonyak, különösen a volt mezőgazdasági dolgozóké. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagyobb részét özvegy nők alkotják. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak a velük való törődésre, gyakran távol élnek idősebb családtagjaiktól, illetve a megélhetési gondok miatt több mint 8 órát dolgoznak. A fentiek miatt megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény, ezen belül a szociális étkeztetésre, tanyagondnoki szolgálatra, valamint a házi segítségnyújtásra. 2022. december 31.-én 92 fő nyilvántartott étkező volt, 50 fő kiszállítással. Kiszállítást a tanyagondnokok végzik továbbá feladatuk a bevásárlás, gyógyszerkiváltás, szakorvoshoz szállítás. Idősek klubja működik civil szerveződésben a szabadidő hasznos eltöltésére.

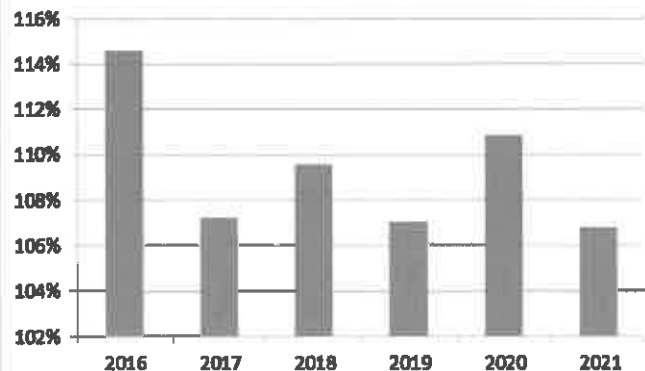
³⁰ Forrás: BORZA Beáta (szerk.): „Méltóképpen Idős korban” Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának idősgügyi projektje, Budapest, 2011. p. 6-7.

6.1. számú táblázat - Öregedési Index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési Index % (TS 030)
2016	306	267	114,61%
2017	296	276	107,25%
2018	298	272	109,56%
2019	289	270	107,04%
2020	296	267	110,86%
2021	283	265	106,79%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési Index (%)

Balotaszálláson az idősök számának változásánál nem figyelhető meg egyértelmű tendencia, de arányuk folyamatosan magasabb, mint a 0-14 évesek száma, viszont az öregedési index országos átlag és a Dél-alföldi Régió átlaga alatt van.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	180	260	440
2017	167	252	419
2018	163	244	407
2019	156	239	395
2020	147	239	386
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Étkezési alapú ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Étkezési alapú ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregügyi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregügyi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesültek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	3	0	118	175	1	18	n.a.
2017	3	0	107	171	1	17	2
2018	2	0	110	167	1	14	3
2019	2	1	111	170	1	13	4
2020	2	1	106	176	1	13	4
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Mivel Balotaszálláson jellemzően mezőgazdaságban dolgoztak, a TSZ-ek, Állami Gazdaság tagjai voltak az idősök, a nyugdíjak alacsonyok. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják.

Mivel az idős emberek családjának aktív tagjai dolgoznak, egyes esetekben nem is a településen élnek, nagy a veszélye a településen az idősök elmagányosodásának, elszigetelődésének.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

Az Ft. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Ft. 30. §-a rögzíti.

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A munkanélküliek közül az 55 éven felüliek aránya magas. A munkaerőpiacon ez a korosztály már nem tud érvényesülni, annak ellenére, hogy a nyugdíjkorhatár kitolódott. Ez nem csak településünkön, hanem az egész országban probléma. Megoldás lehet a képzés, átképzés. A foglalkoztatás elősegítése érdekében „Munkahelyvédelmi Akcióterv” került kidolgozásra törvényi szinten. Az akcióterv keretében munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatásának a meglévő munkahelyek megőrzésére és új munkahelyek létesítésére jelentős mértékű szociális hozzájárulási adókedvezményt nyújtanak. Ez az intézkedés nagymértékben hozzájárulhat ahhoz, hogy az 55 év felettiek ne szoruljanak ki a munkaerő-piacról.

Nyugdíjas korú idősök esetében nem jellemző településünkön a munkavállalás. Mivel családi házas település vagyunk, szinte minden nyugdíjasnak van kertje, amelyet művel, gondoz. Ezzel meg tudja magának termelni a zöldségféléket. Az idősebb, betegesebb nyugdíjasok sajnos már ezt a tevékenységet nem tudják művelni.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	56	57	42	40	48	35
41-45 év (TS 042)	Fő	5	7	5	6	4	4
	%	8,93%	12,28%	11,90%	15,00%	8,33%	11,43%
46-50 év (TS 043)	Fő	7	4	3	3	4	2
	%	12,50%	7,02%	7,14%	7,50%	8,33%	5,71%
51-55 év (TS 044)	Fő	8	9	6	9	6	4
	%	14,29%	15,79%	14,29%	22,50%	12,50%	11,43%
56-60 év (TS 045)	Fő	7	9	6	3	8	5
	%	12,50%	15,79%	14,29%	7,50%	16,67%	14,29%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	3	4	5	4	5
	%	5,36%	5,26%	9,52%	12,50%	8,33%	14,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az idősök tanulását segítő program a településen a Községi Könyvtár és Községi Színtérben működő IKSZT keretében valósul meg, ahol számítástechnikai alapismeretet, internethasználatot tanulhatnak, mely segítséget nyújt a társkeresésben, távolabb élő családtagokkal való kapcsolattartásban, valamint az idős és fiatal korosztály közti generációs különbségek leküzdésében.

f) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	306	0	7	168
2017	296	0	6	174
2018	298	0	7	113
2019	289	0	6	110
2020	296	0	7	119
2021	283	0	7	106

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A házi segítségnyújtás és a falu/tanyagondnoki szolgáltatás, olyan feladata a családsegítésnek, mely nappali melegedőtől távolmaradó idősök esetében is biztosítja az idősök szociális, és közszolgáltatásokhoz való hozzáférését.

A házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy számára a saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. Az ellátás az igénylő, illetve annak törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik. Ezt követően felméri az igénylő egészségi, szellemi és fizikai állapotát, megállapítják a gondozási szükséglet mértékét, és ennek megfelelően a szükségletekhez igazodóan állapítják meg a részére nyújtott szolgáltatásokat.

A falu/tanya gondnoki szolgáltatás olyan szociális alapellátási forma, amelyet főállásban, teljes munkaidőben (heti 40 óra), közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott falu/tanya gondnok alkalmazásával és a szolgáltatás jellegéhez igazodó gépjármű üzemeltetésével biztosítanak, csökkentve ezzel az aprófalvak és a külterületi lakott helyek szolgáltatás- és intézményhiányból eredő hátrányait.

Balotaszállás Község Önkormányzata alapellátás keretében két tanyagondnoki körzettel rendelkezik a nagy külterületi részre való tekintettel. A tanyagondnoki szolgálat igénybevétele az ellátottak eljutnak a háziorvoshoz, gyógyszerárba, a kiskunhalasi szakrendelőbe, valamint biztosítja a szociális étkeztést.

Az alapellátás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

Az Önkormányzat és a Halasi Többcélú Kistérségi Társulás látja el az alábbi, idősöket is érintő szociális feladatokat:

- Házi segítségnyújtás
- Család-és gyermekjóléti szolgálat

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A feladat magában foglalja a közművelődési alapszolgáltatások megszervezését, meghatározott pénzügyi támogatás biztosítását, valamint a helyi lakosság képviselőjének biztosítását a közművelődési feladatokkal kapcsolatos döntések előkészítésében. Magában foglalja továbbá a művelődő közösségek létrejöttének elősegítését, működésük támogatását, fejlődésük segítését, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítását (a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése, az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítását. E feladat tartalmazza továbbá a hagyományos közösségi kulturális értékek átöröklése feltételeinek biztosítását, az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítását, a tehetséggondozás és tehetségfejlesztés feltételeinek biztosítását, valamint a kulturális alapú gazdaságfejlesztést).

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a településen a Községi Könyvtár és Községi Szintér biztosítja. Itt az Önkormányzat ingyenes helyiséget biztosít a Nyugdíjas Klubnak, valamint az IKSZT keretében lehetőségük van számítógép használatot és internethasználatot tanulni.

c) idősek informatikai jártassága;

Az idősek tanulását segítő program a településen a Községi Könyvtár és Községi Szintérben működő IKSZT keretében valósul meg, ahol számítástechnikai alapismeretet, internethasználatot tanulhatnak, mely segítséget nyújt a társkeresésben, távolabb élő családtagokkal való kapcsolattartásban, valamint az idős és fiatal korosztály közti generációs különbségek leküzdésében.

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen Jelenleg a településen csupán az idősek igényének kielégítését célzó program nincs. A település összes programján minden korosztály részt vehet. Úgy gondoljuk, hogy ez segít a generációs problémák leküzdésében és az idősebb korosztály így érzi magát a közösség teljes jogú tagjának. Sajnos a településen az Önkormányzat szűkös anyagi körülményei miatt a programok száma korlátozott, ezért is igyekszünk olyan programokat szervezni, melyek a település összes lakójának igényét kielégíti.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elszigetelődés, elmagányosodás	Idősek körében számítógép és internethasználat népszerűsítése, tanfolyamok szervezése, nyugdíjas klub népszerűsítése
bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	polgárőrség fokozott járőrözése, házi segítségnyújtás lehetőségeihez mérteni fejlesztése

A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel, csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. A fogyatékos emberek hátrányainak enyhítése, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása érdekében a jogalkotó alkotott törvényt. A Fot. 2. § (1)–(5) bekezdése alapján az állam köteles gondoskodni a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló intézményrendszer működtetéséről a nemzetgazdaság mindenkori lehetőségeivel összhangban. „Az ésszerű alkalmazkodás a fogyatékkal élő személyek igényeihez történő alkalmazkodást jelenti. Magában foglalja különösen meglévő létesítmények átalakítását, és olyan új épületek létrehozását, melyeket fogyatékkal élők is használhatnak, valamint olyan munkahelyi szerkezetátalakítás, részmunkaidős vagy módosított munkarendek, áthelyezés egy üres állásba, berendezések vagy eszközök beszerzését és módosítását, valamint vizsgák, képzési anyagok vagy szakpolitikák megfelelő kiigazítását vagy módosítását, illetve minősített olvasók vagy tolmácsok biztosítását és egyéb hasonló alkalmazkodást a fogyatékkal élők igényeihez. Az AB szerint az „ésszerű alkalmazkodás” az elengedhetetlen és megfelelő módosításokat és változtatásokat jelenti, amelyek nem jelentenek aránytalan és indokolatlan terhet, és adott esetben szükségesek, hogy biztosítsák a fogyatékossgal élő személy alapvető emberi jogainak és szabadságainak a mindenkit megillető, egyenlő mértékű élvezetét és gyakorlását, pl. az egyetemes tervezés által. Az „egyetemes tervezésen” a termékek, a környezet, a programok és szolgáltatások oly módon történő tervezését értjük, hogy azok minden ember számára a lehető legnagyobb mértékben hozzáférhetőek legyenek: adaptálás vagy speciális tervezés szükségessége nélkül. Az egyetemes tervezés nem zárhatja ki a „fogyatékossgal élő személyek csoportjai számára szükséges támogató-segítő eszközök és technológiák indokolt esetben történő használatát.”³¹

A „Semmit róluk nélkülünk” James Charlton 1998-ban megjelent könyvének címe, melyet az MNTFS 2030 így fogalmaz meg: „a közösségi részvétel és támogatás elve az egyenlő jogok alapján: a bizalomra, aktív részvételre, partneri együttműködésre építve a programok tervezésébe, végrehajtásába és ellenőrzésébe be kell vonni a célcsoportok így a roma közösség, a helyi önszerveződések és a közigazgatás képviselőit.” Az alapelv így vonatkozik a fogyatékkal élő szervezetekre személyekre is.³²

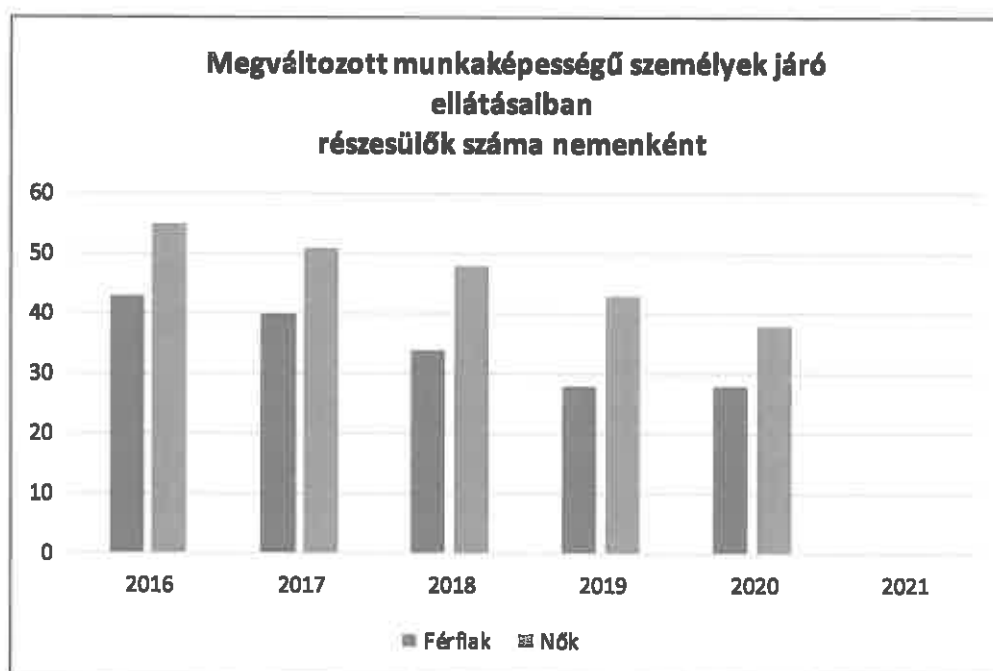
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

³¹ MAKKOS Nándor : Egészségen alapuló diszkrimináció és ésszerű alkalmazkodás a közszférában JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXII. évfolyam 3. szám május-június pp 16.-20. (2020).

³² MNTFS 203. p. 23.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	43	55	98
2017	40	51	91
2018	34	48	82
2019	28	43	71
2020	28	38	66
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból látható, hogy a megváltozott munkaképességű személyek száma évről-évre csökkent és nők aránya jóval magasabb.

A településen akadálymentesített az Egészségház, melyben megtalálható a felnőtt és gyermek háziorvos, a védőnő, valamint a gyógyszerár, akadálymentesített továbbá az iskola, a Községi Könyvtár és Községi Színtér, a sportpálya, a piac épülete.

- a) fogyatékossggal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Településünkön kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Jelenleg nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A településen nincs ilyenről tudomásunk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Fogyatékkal élő lakosok foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám sem tevődne össze. A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. A településen nincs nappali ellátás, lakóotthon, gondozóház, az érintettek ellátása családon, környezeten, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott. Természetesen a település összes rendezvényén részt vehetnek és részt is vesznek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők a települési támogatást vehetik igénybe nehéz anyagi helyzetük enyhítésére. Az önkormányzat, és a szociális és egészségügyi intézményei biztosítják a fogyatékkal élő személyek lakókörnyezetükben történő ellátást. Szociális étkezés, tanyagondnoki szolgáltatást és házi segítségnyújtást vehetnek még igénybe.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az orvosi rendelő épülete, melyben a gyógyszerár is megtalálható akadálymentesített, rehabilitációs ellátás a településen nem vehető igénybe.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A településen akadálymentesített az Egészségház, melyben megtalálható a felnőtt és gyermek háziorvos, a védőnő, valamint a gyógyszerár, akadálymentesített továbbá az iskola, a Községi Könyvtár és Községi Színtér, iskola, óvoda, polgármesteri hivatal épülete, a sportpálya, a piac.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A köznevelési intézmények a településen akadálymentesítettek. A kulturális programokhoz történő fizikai hozzáférés megoldott, hiszen e programok nagy része a Községi Könyvtár és Községi Színtér realizálódik, melynek akadálymentesen megközelíthető és mozgáskorlátozottak részére van mosdó is.

Sportcsarnok a településen nem található, a helyi sportpálya akadálymentes, így a mozgássérültek sportprogramokhoz történő hozzáférése biztosított.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Erről nincsenek információink.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Akadálymentes parkolóhely településünkön két parkolóban van kijelölve.

A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése mozgáskorlátozott személyek részére biztosított a településen. A járdák állapota kifogásolható, azok javítása szükséges.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Településünkön ilyen szolgáltatások nincsenek.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Önkormányzat nem rendelkezik fogyatékkal élőket ellátó intézménnyel.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékkal élők foglalkoztatásának elősegítése	tájékoztatás, segítségnyújtás az álláskeresésben
Belterületi utak, járdák felújítása, építése, biztonságossá tétele	az Önkormányzat anyagi lehetőségeihez mérten folyamatos karbantartás, valamint pályázati források

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Belterületi utak, járdák felújítása, építése	járdák folyamatos karbantartása, Móra Ferenc u. utépítés, József Attila és Jókai Mór u. felújítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);
- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;
- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;
- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;
- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

10. A HEP IT részletei

1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok Fűtési nehézségek Tájékozatlanság	közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése szociális tűzifa támogatás tájékoztatás ellátási formákról
Gyermekek	Elszegényedés Kevés a szabadidős, szünidei programok Konyha és Étkeзде korszerűtlen	odafigyelés, jelzések továbbítása, ruhagyűjtés, adományozások szervezése, csere-bere akciók szabadidős, szünidei programok számának növelése Konyha és Étkeзде felújítása
Idősek	Elszigetelődés, elmagányosodás Bűnelkövetésnek fokozottan kitett korosztály	számítógép, internethasználat népszerűsítése, tanfolyamok szervezése, nyugdíjas klub népszerűsítése Polgárőrség fokozott járőrözése, házi segítségnyújtás fejlesztése
Nők	Nincs bölcsőde GYES-ről visszatérő anyák elhelyezkedése nehéz Krizishelyzetben lévő anyák sok esetben tájékozatlanok	pályázati forrásból bölcsőde kialakítása Segítségnyújtás az álláskeresésben lehetőségek felkutatása a Család- és Gyermekei Szolgálat bevonásával
Fogyatékkal élők	Elhelyezkedés nehézségei Belterületi utak, járdák állapota	tájékoztatás, segítségnyújtás az álláskeresésben belterületi utak, járdák karbantartása, építése
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Belterületi utak, járdák állapota Konyha és Étkeзде korszerűtlen	belterületi utak, járdák karbantartása, építése Konyha és Étkeзде felújítása

2. Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák nincsenek hátrányosan megkülönböztetve.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők támogatáshoz jussanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek támogatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök gondozására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, a nemen alapuló esélyek előmozdítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáféréseire.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe, megnevezése és sorszáma	A helyzettelenség, a kedvezményezettbe előtérrel kívánt cél, a feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel szemmel kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kitűzése a kapcsolódó országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés megvalósításának eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés megvalósításának fenntarthatósági szempontjai	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedések esetében az együttnél kódolás bemutatása
1	A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok	Munkanélküliség, bevonása a közmunkaprogramokba a foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, mezőgazdasági munkába bevonás lehetősége	Gazdasági program	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Rövidebb i., hosszabb i. pályázatok benyújtása, munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítése	Polgármester	2028.12.31.	Rövid i., hosszabb i. pályázatok beszámlái	Polgármesteri hivatal humán erőforrása a pályázaton elnyert pénzügyi támogatás	Pályázat a pályázatban előírt fenntarthatósági szempontok alapján.	Nincs együttnél kódolás
2	Rászorultak részére történő információ szolgáltatás	Az önkormányzat által igénybe vehető ellátások információval rendelkezzen az önkormányzat által - jogszabály alapján - tudják a rászorult személyek igénybe venni, mert nem tudják a lehetőségeket.	Gazdasági program	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Lakossági tájékoztató meg szervezése, segítségnyújtás az ellátások igénybevétele kapcsán.	Polgármester, családsegítő, szociális ügyintéző	2028.12.31.	Egyre több alkalommal meg szervezett tájékoztató.	Önkormányzat részéről helyi és országos információs anyag készítése az önkormányzat honlapján tájékoztató megjelenítése	Önkormányzat forrásból biztosított.	Nincs együttnél kódolás
3	Munkanélküliség, elhelyezkedési segítség	A rászorultaknak megfelelő tájékoztatás nyújtása, családsegítő kollégákkal történő együttműködés	Gazdasági program	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A Munkanélküliségi Bizottság tájékoztató	Polgármester, szociális ügyintéző	2028.12.31.	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor a munkanélküliség csökkenése	Humán erőforrás.	Hosszú távon önkormányzat forrásból fenntartható.	Nincs együttnél kódolás

		közponiban		Stratégia	Pályázat benyújtása	2028.12.31.	fogadókészség szociális részvételtek száma	humán, pénzügyi	Nincs együttmű kódés
	Anyagi okok miatt fűtési nehézségek	Télen nagyon sok családnál gond a téli tüzelő megvásárlása	Gazdasági költségvetési konceptiója	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Pályázat benyújtása	2028.12.31.		humán, pénzügyi	Nincs együttmű kódés
II. A gyermekek esélyegyenlősége									
1	Szabadidős, szűnidei foglalkozások megtervezése	Gyermekek számára biztosítani a megfelelő szabadidős tevékenységeket, okoz a szülőknek táborozási és a gyermeknek.	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia. „Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia	Balotaszállási Községi Könyvtár és Községi Szintér, valamint a Balotaszállási Civilek esélyeiért Alapítvány önkéntesek töborozása.	2028.12.31.	A programokba a részt vevő gyermkek száma.	humán, pénzügyi	Nincs együttmű kódés
2	Elszegényedés korai jeleinek felismerése, megoldásban segítségnyújtás	Nő a megoldott esetek száma probléma lehet az száma elszegényedés, mely nagymértékben érinti a gyermeket	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia. „Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia	Probléma felismerése, segítségnyújtás	2028.12.31.	megoldott esetek száma	humán	Nincs együttmű kódés
3	Könyha és Értéke felújítása, mely a gyermkek, a nők, az idősek és a fogvatékkal élők korszerű, egészséges táplálkozását biztosítja	nő a felújított épületek száma	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia. „Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia	pályázat benyújtása	2028.12.31.	felújított épületek száma	humán, pénzügyi	Nincs együttmű kódés
III. A nők esélyegyenlősége									
1	Anyák helyezkedésének segítése	GYES lejáráta után nehéz az anyák elhelyezkedése, munkába térítő GYES-ről való visszatérés a munkaerő piaca mértékli a	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Internetes – időszakonkénti – állás lista megküldése a feliratkozott személyeknek az aktuális környékbeli állásokról, önéletrajz írásban	2028.12.31.	Internetes információ nyújtások száma	Személyi erőforrások szükségei.	Nincs együttmű kódés

2	Krizishelyzetben lévő anyák tájékoztatása	szegénység kialakulásának kockázatát. Nincsenek krizishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl.: családok átmeneti otthona, anyaothon)	Széles körű tájékoztatás ezen intézmények címéről, befogadó készségéről.	Gazdasági program	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Széles körű lakossági tájékoztatás az igénybe vehető szolgáltatásokról a rászorulóknak	Polgármester	2028. 12. 31.	Információ nyújtások száma	Személyi erőforrások szükségességek	Önkormányzat forrásból fenntartható	Nincs együttlendő
3	Mini bölcsőde létesítése	Mini bölcsőde létesítése	Mini bölcsőde létesítése	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Pályázat benyújtása Társadalmi Felzárkózási Stratégia. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	Magyar Nemzeti Pályázat benyújtása rászorulóknak	Polgármester	2028. 12. 31.	bővítés gyermekek száma	humán, pénzügyi	Önkormányzat forrásból fenntartható	Nincs együttlendő
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Bűnelkövetők számára leginkább kitett korosztály	Jelentős számú társversztett időse ember él egyedül.	Polgárörseg járörörzés növelése, házi segítségnyújtás bővítése	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Időstgyi Nemzeti Stratégia	Magyar Nemzeti rászorulóknak feltérképezése, polgárörseg megkeresése, pályázati lehetőségek felkutatása	polgármester, Polgárörseg	2028. 12. 31.	Járörörések száma, házi segítségnyújtás keretében ellátottak száma	humán, pénzügyi	Önkormányzat és egyestületi forrásból fenntartható	Nincs együttlendő
2	Elszigetelődés, elmagányosodás	Idősek informatikai ellátottsága alacsony, meglévő nyugdíja klub népszerűsítése	Idősek, nyugdíjasok számára számítógépes tanfolyamok szervezése ingyencsen vagy alacsony részvételi díjjal. Meglévő nyugdíjas klub népszerűsítése	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Időstgyi Nemzeti Stratégia	Magyar Nemzeti Számítógépes tanfolyam további megszervezése	Polgármester, Hátotaszállási Községi Könyvtár és Közöségi Szintér	2028. 12. 31.	Az ilyen jellegű tanfolyamok tartásával kapcsolatos oktatási alkalmak száma. Oktatáson résztvevő személyek száma. Nyugdíjas klubba belépők száma	humán, pénzügyi	Önkormányzat forrásból fenntartható.	Nincs együttlendő
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Foglalkoztatás elősegítése	A településen nincsen olyan cég, amely a megváltozott	A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása	Gazdasági program, szociális Szolgáltatástér	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia,	Az otthonról végezhető és távmunkában történő részvétel	Polgármester, szociális ügyintéző	2028. 12. 31.	Távmunkában történő támogatások száma	humán erőforrás	Hosszú távon önkormányzat forrásból	Nincs együttlendő

	munkaképességű emberek foglalkoztatását is felvállalná.	támogatásának elősegítése, tájékoztatás a cégek részére az igénybe vehető kedvezményekről.	vezési koncepció	Országos Foglalkoztatási Program	támogatása, együttműködés az illetékes munkahelyi központtal.	2028.12.31.	Épített, felújított utak hossza	Hosszú távon önkormányzati forrásból	Nincs együtműködés
2. Belterületi utak, járdák felújítása, építése az idősek, a fogyatékkal élők és a gyermekek közlekedési feltételeinek a javítása, biztonságosabb terele érdekében	Az utak kiépítettség, állapot, hiánya olyan körülmény, ami meghatározza a lakosság – különösen az idősek, a fogyatékkal élők és a gyermekek – mindennapi életvitelét és biztonságát. A belterületi utak zöme felújításra szorul. Az utak építése, javítása, folyamatosan megújuló feladat, melynek elmulasztása különösen az esélyegyenlőségi szempontból	hosszú távon is a megfelelő életvitel kialakításához szükséges közlekedési feltételek biztosítása	intézkedés célja összhangban áll a település közép és hosszú távú programjával, a gazdasági programmal	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia. „Egyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	Móra Ferenc utca utépítés, József Attila, Jókai Mór, Munkácsy Mihály utca felújítása	Polgármester	Épített, felújított utak hossza	Hosszú távon önkormányzati forrásból	Nincs együtműködés

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Az Önkormányzat az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot támogassák.

Az Önkormányzat azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

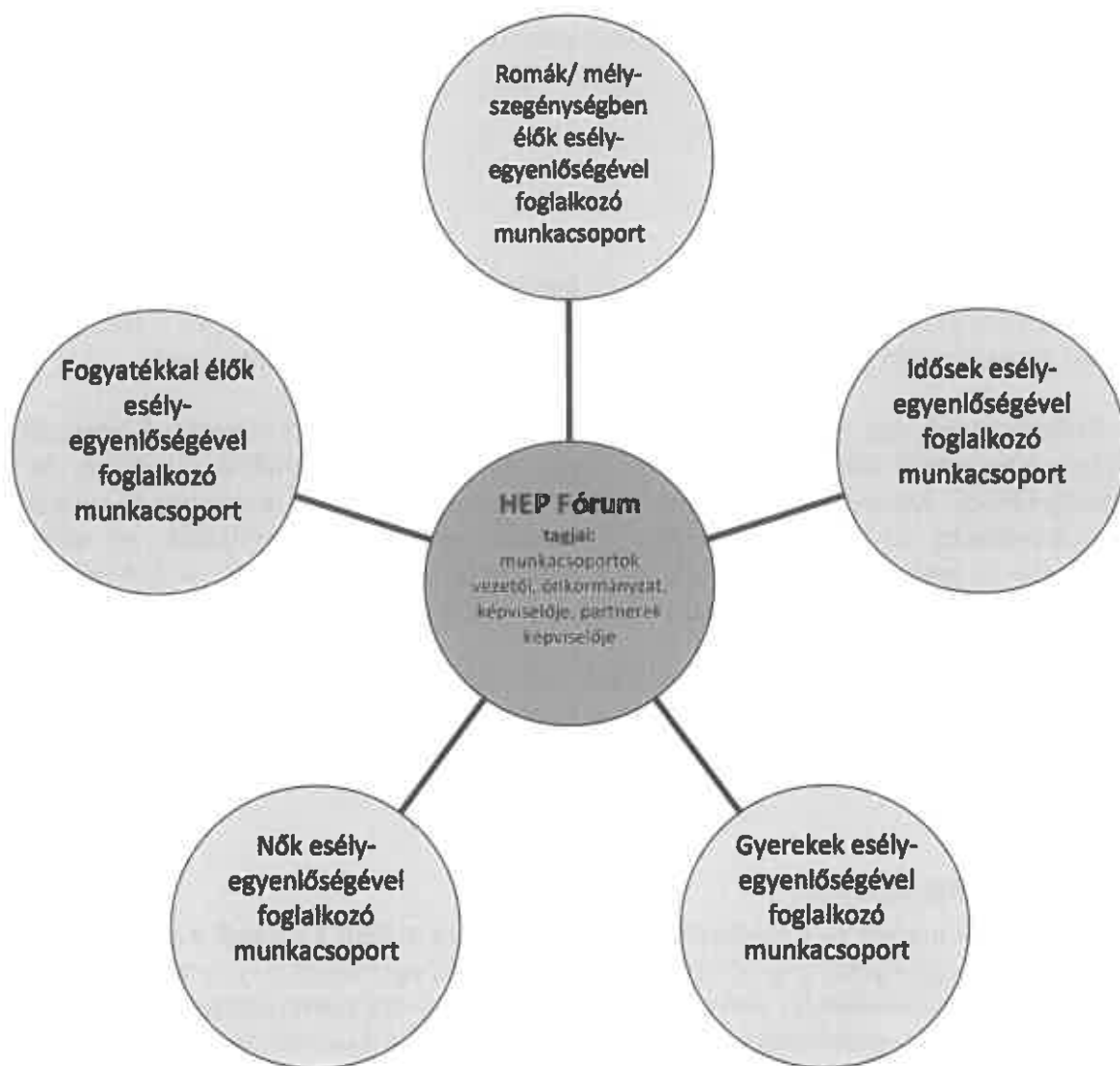
Az Önkormányzat a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülnek. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül. A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására. A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térégi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térégi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,

- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a

figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, például évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Balotaszállás község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Balotaszállás község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

